

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Beszámoló a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2017. november 15.
Mellékletek száma:	1db
Mellékletek megnevezése:	1. számú melléklet: Környezeti nevelés, oktatás
Feladatot jelent:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Véleményező bizottság:	Városüzemeltetési Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	-
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Hajagos-Bali Ildikó
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2017. november 3.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Kovács Szilvia
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/2535-42/2017.
Előkészítésben résztvevők:	Kardos Orsolya

Beszámoló
a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban Képviselő-testület) a 30/2016. (II. 10.) határozatával fogadta el a Jászberény Város Környezetvédelmi Program 2016-2021 című (továbbiakban Környezetvédelmi Program) komplex dokumentációt.

A Képviselő-testület 130/2017. (III. 8.) határozatával elfogadta a 2017. évre vonatkozó Környezetvédelmi Akciótervet, mely – határidő és felelős meghatározásával – a 6 éves Környezetvédelmi Program alapján a 2017. évre vonatkozó cselekvési tervet tartalmazza, illetve ugyanezen határozat 2. pontja a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontjaként 2017. november 15. napján tartandó rendes testületi ülés időpontját határozta meg.

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritások:

Prioritások:

- I. Vízvédelem és fenntartható használat
- II. Talajvédelem
- III. Települési közszolgáltatások és környezetvédelem
- IV. Hulladékgazdálkodás
- V. Környezetbiztonság
- VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
- VII. Települési környezetminőség
- VIII. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
- IX. Fenntartható terület és földhasználat
- X. Az emberi egészség védelmének környezeti lehetőségei

A környezetvédelmi beszámoló az Országos Levegő Szennyezettség Mérőhálózat mérési eredményeit, a Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: JVV NZrt.), a Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: TRV Zrt.), a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatala, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály, a Városi Óvodai Intézmény, oktatási intézmények (Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézet, Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium, Lehel Vezér Gimnázium, JÁI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézmény, JÁI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézmény) tájékoztatását dolgozza fel. A 2016. és 2017. évre vonatkozó adatokat kiegészítettük a PH Városfejlesztési Iroda és Jászberény Város Főépítész témához tartozó aktualitásaival és a PH Városüzemeltetési Iroda mindennapos munkája során szerzett tapasztalatokkal.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően a beszámoló két részből áll; az első részben be kívánom mutatni a 2017. évi Akciótervben meghatározott feladatokat, a beszámoló második részében pedig a végrehajtás helyzetéről kívánom tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet.

A beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza a környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig.

I. fejezet

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritásokon belül az alábbi részterületekhez kapcsolódó cselekvési programok kerültek meghatározásra a 2017. évi Akciótervben:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

I/1. Stratégiai vízkészlet megőrzése

- A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása
- Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

I/2. Területi vízgazdálkodás

- A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása
- A Városi-Zagyva illegális szennyvízbevezetéseinek a megszüntetése
- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

II. TALAJVÉDELEM

- Erdő- és zöldterület növelés

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

III/1. Ivóvízellátás

- Azbesztcement vezeték kiváltása

III/2. Szennyvízhálózat fejlesztése

- Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése
- Szennyvízátemelő szivattyúk felújítása és pótlása

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

IV/1. Megelőzés

- Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról
- A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd-lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

IV/2. Hasznosítás

- Lakossági lomtalanítás
- Hulladékudvar megnyitása

IV/3. Ártalmatlanítás

- Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése megszüntetése
- A régi felhagyott, bezárt lerakók folyamatos monitorozása megszervezése

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

V/1. Természeti katasztrófák elleni védekezés

- A veszélyhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata
- A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

VI/1. Környezeti nevelés, oktatás

- Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése és anyagi támogatása
- BAM népszerűsítése

VI/2. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

- Helyi termékek, ökoturizmusból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés
- Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

VI/3. Környezettudatos szemléletformálás

- A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat
- A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása
- A településen jelentkező legfontosabb környezeti problémák, hiányosságok folyamatos ismertetése a lakossággal a helyi médián keresztül
- A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése.
- A lakosság tájékoztatása évente beszámoló formájában a helyi környezet állapotáról és a környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról.
- A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

VII/1. Épített környezet

- Fecske-Malom komplex hasznosítása
- Lehel Sport és Szabadidő Központ fejlesztése
- Jászsági Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése
- Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása.

- Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során
- Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése

VII/2. Zöldterület gazdálkodás

- Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése
- A meglévő zöldterületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás
- Egységes fásított utcaképek létrehozása.
- Sózás környezetbarát anyagokkal.
- A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során
- Városi csemetékert fenntartása
- A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.
- Vasútállomás és környékének rendezése
- Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉS MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELME

- A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően
- A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

IX/1. Levegőminőség javítása

- A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás
- Zöldfelületek nagyságának növelése,

IX/2. Zaj és rezgés elleni védelem

- Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben
- A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

IX/3. Közlekedés

- Kerékpárút hálózat fejlesztése
- Belterületi utak felújítása

IX/4. Energiagazdálkodás

- Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

II. fejezet

A beszámolási időszakban (2016. október – 2017. szeptember) a Környezetvédelmi Programban, illetve a 2017. évi Akciótervben megfogalmazott cselekvési programnak megfelelően az alábbi feladatok végrehajtása valósult meg:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

A városi ivóvíz- és szennyvíz csatornahálózatot 2013. január 1. napjától a TRV Zrt. működteti.

A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása

A TRV Zrt. tájékoztatása alapján az ivóvízhálózat tisztítása az előző években gyakorlattá vált két alkalommal (2016 októberében és 2017 áprilisában) történt meg. A tisztítási munkafolyamatot a város lakosságával hirdetések útján tudatják, melyben felhívják a figyelmet a tisztítás fontosságára és szükségességére.

Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

Hálózatjavítási munka az adott időszakban 138 db volt. A csőtörések előfordulása a régi azbesztcement anyagú, elöregedett többnyire hálózati veszteséget is befolyásoló csővezetéknel gyakoribb, ezek mielőbbi és folyamatos cseréjük nagyon fontos.

Azbesztcement cső rekonstrukció az idei évben több is történt. Ezeket a felújítási munkákat útfelújítási munkák követték.

Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése folyamatosan történik, amelyet a TRV Zrt. végez és tájékoztatásuk szerint 2016. október-december közötti időszakban 4 db rákötés volt és a 2017 időszakban 68 db csatorna használatbavétel történt.

A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása, fejlesztése

A JVV NZrt.-nek a zártcsapadék rendszer üzemeltetése terén a csatornatisztító gépjármű (WOMA) használata komoly előrelépést jelentett; a szükséges karbantartási munkák mellett sikeresen elvégeztük az ad hoc jelentkező feladatokat (dugulás elhárítás) is. Kitisztításra került több mint 5 km zárt vezetékszakas (Szent Imre Herceg út, Hatrózsa utca, Ady Endre út, Szent István krt., Lehel Vezér tér, Sportpálya utca, Bercsényi utca, Fürdő utca, Hűtőgépgyári út, Rákóczi út, Jókai utca, Álmos utca, Vásártér utca, Thököly út).

A JVV Nzrt. továbbfolytatta a nyílt árokrendszerek karbantartását, újra ásását, profilozását (Fémnyomó út, Gorjanc Ignác út, Juhász utca, Vásártér utca)

A városban 2017. évben is gondot jelentett – a szennyvíztisztító telep átépítése során jelentkező lerakódások miatt – az, hogy kevés pótvizet kaptunk a Zagyva folyó kezelőjétől (Vízügyi Igazgatóság). Augusztus hónapban az elvégzett kotrás után (a szennyvíztisztító telep és a Zagyva folyó között) már lehetőség nyílt a gyakoribb átöblítésre a városi ágon, mivel a Vízügy a kotrást követően biztosította a vízutánpótlást.

A Zagyva városi ág felső szakaszán békalencsésedés jelentkezett az év folyamán többször is. Először a Csángó Fesztivál előtt kellett szippantással eltávolítani, majd ezt követően szeptember hónap végén és október hónap elején. A felső szakaszon (Kapitány kert fölötti szakasz) az áramlás hiánya és a növényesedés miatt a feltorlódott békalencseréteg bomlásnak indult. 2017. szeptember hónapban részleges kotrást, illetve csónakos növény-aratást végeztünk, amely következtében az áramlás megindult, és a bűzt okozó békalencsésedés elfogadható mértékre csökkent.

A vízminőség értékelésére 2017 szeptemberében vízmintavételezést és laborvizsgálatot végeztettünk, az eredmények értékelése folyamatban van.

Elkészült a Fekete-Bem-Bajcsy utcák, valamint a Szent Imre herceg-Rác utcák térsége csapadékvíz elvezetésének a rekonstrukciója, ezzel megoldva az évek óta húzódó problémákat. Az elkészült csapadékvíz elvezetés ára 13.603.548,- Ft. A kivitelezés során 137 m zárt csapadék elvezető, 120 db, útpadka folyóka és 49 m árok (átereszekkel) épült meg.

Elkészült az Ősz utcai teljes csapadékvíz elvezetése, valamint az Akácfa utca hiányzó részének a csapadékvíz elvezetése. A kivitelezés összege bruttó 17.979.239,- Ft. A kivitelezés során 347 m zárt csapadékvíz elvezető csatorna készült el.

Elkészültek a Nefelejcs-Varró utca, Fátyol-Álmos-Horváth Péter utca, valamint a Hableány és Térítő utca térsége csapadékvíz elvezetésének a kiviteli tervei, amelyre a vízjogi létesítési engedélyt is megkaptuk.

A Verseny-Pacsirta utcák térségének csapadékvíz elvezetésének a megvalósítása előkészítés alatt van, a kivitelezés üteme Magyar Közút Nonprofit Zrt. által végzendő, a Gyöngyösi út burkolatának a felújításához igazodik.

Bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

Jászberény belterületén nem jellemző a belvíz megjelenése. A külterületen több állóvíz (horgásztó) található, amelyek kellően gondozottak. Az árokrendszer jól működik.

A belvízelvezető csatornák – Nyavalyka, Csonkás ér – megfelelően működnek.

Az idei év folyamán közel 340 fm hosszban építettünk ki zárt csapadécsatorna rendszert; amely az utcában megállt a víz, azokon a helyeken víznyelőt és bekötővezetékét építettünk (Csillag utca, Szegfű utca, Katona utca Vásártér utca sarok).

Városi-Zagyva kotrása: szennyvíztisztító teleptől a Zagyva-folyó torkolatáig

A munka elkészült 2017.07.31-én, kivitelezés költsége 6.866.560,- Ft

II. TALAJVÉDELEM

Erdő- és zöldterület növelés

Erdészeti munkák

A Jászberény Városi Önkormányzat tulajdonát képezi, Jászberény belterületén, az 1738 hrsz.-ú ingatlanon található, 3,3409 hektár nagyságú, művelési ágát tekintve erdőként nyilvántartásba vett ingatlan.

A korábbi nemesnyáras erdő kitermelését, illetve a véghasználati munkák befejezését követően, 2015 novemberében hektáronként 250 kg kocsányos tölgy makk került elvetésre.

2017-ben is folytatódott a tölgycsemeték ápolási munkája: tavaszi vegyszerezés gyomirtószerrel 1 alkalommal, sorközápolás (tárcsázás) 4 alkalommal, sorápolás (kapálás, gyomlálás) 3 alkalommal.

Az Önkormányzati erdők tekintetében az erdészeti szakirányítási feladatokat a A JVV NZrt. végzi. Az ún. „Sírkert utcai” erdő újra erdősítését a Társaság elvégezte az Önkormányzat megbízása alapján, az erdészeti hatóság az erdősítés műszaki állapotát elfogadta, sikeresnek minősítette.

„A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei

A Jászberény Városi Önkormányzat 2017-ben is csatlakozott **„A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei** elnevezésű országos programhoz.

Az elbírálás szempontjából 7 jelentkező munkája és kertje kiemelkedően látványos színvonalú volt. László Mária Leonóra (Rákóczi út 56.) és Sas Tamás (Cserkész utca 22/E.) már a 2016-os idényben is a jelentkezők táborába tartoztak, ők az 50 m² alatti, „mini” nevezési kategóriában indultak. Erdész Imréné (Rákóczi út 100.), Ihász Lajos (Rákóczi út 62.), illetve Fehér-Kaplár Vendel (Damjanich utca 10.) új résztvevők és valamennyien az 50 m² feletti, „normál” kategóriába neveztek konyhakertjeiket. 1-1 jelentkező fejezte ki nevezési szándékát a „zártkert - vegyes” (Buda Sándor – Sírkert utca 30.), illetve a „közösségi” kategóriákban (Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézmény)

A jelentkezők két alkalommal lehetőséget biztosítottak bíráló bizottság számára, hogy a benevezett kertjeiket megtekintsék. A szakmai zsűri tagjai a második szemle után értékelték a kerteket. A konyhakertek hasonlóan magas minőségéből kifolyólag, illetve eltérő típusuk és stílusuk végett nem emeltek ki egyetlen jelentkezőt sem, így minden résztvevőt egységes oklevéllel és díjazásban jutalmaztak, melynek átadására 2017. szeptember 8-án, a Jász Expo & Fesztivál megnevezésű rendezvény megnyitó ünnepségének keretein belül került sor.

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Ivóvízellátás

Azbesztcement vezeték kiváltása

A 2016. évi útfelújításokhoz tartozóan, a Gördülő Fejlesztési Tervben előírányozottaknak megfelelően elkészült a Liget utcai, Árok utcai, Csörsz utcai, Fazekas utcai (Tóth u. és Szabó u. között a parkoló folytatásával), Puskinny sétány alatti (Szent Imre herceg u. és Móricz híd között), Szent István körúti óvoda környezetében lévő (út és parkolónál) és a Szarka utcai ivóvíz hálózat felújítása. A kivitelezési munkák értéke 38.397.962,- Ft.

A 2017. évi útfelújításokhoz tartozó ivóvíz gerincvezeték csere munkái I. üteme keretén belül, a Gördülő Fejlesztési Terv szerint elkészült a Juhász utca teljes hosszában, valamint Jókai utcában (Rákóczi-Bem között) az ivóvíz gerincvezeték cseréje, melyeknek a költsége összesen bruttó 26.229.000,- Ft. A II. ütem kivitelezés alatt van.

Szennyvízhálózat fejlesztése

Felújítások, pótlások

2016. október – december

Közműfejlesztési hozzájárulás terhére:

1 db Flygt 3300.181 IT 804 típ 0660003 gyári számú szivattyú felújítás

1 db Flygt 3300.181 IT 804 típ 0870018 gyári számú szivattyú felújítás

Bérleti díj terhére:

1 db Ipartelep úti átemelő Flygt CP 3127.180 gysz. 0141061 szivattyú felújítás

1 db Ipartelep úti átemelő Flygt CP 3127.180 gysz. 8420256 szivattyú felújítás

1 db Ipartelep úti átemelő Flygt CP 3102.180 gysz. 8650911 szivattyú felújítás

1 db Balaton utcai átemelő Flygt CP 3102.180 430 gysz. 9370670 szivattyú felújítás

Szennyvíztelepi átemelő Flygt CP 3101.180 gysz. 5960388 szivattyú felújítás

Jókai úti átemelő Flygt 3152.180 MT 430 gysz. 000620 szivattyú felújítás

2017. január – szeptember

Bérleti díj terhére:

1 db Flygt CP 3102 160.460 gysz. 1430189 feladószivattyú szivattyú felújítás

1 db Flygt CP 3101.180 gysz. 596038 szivattyú felújítás

1 db Flygt CP 3127.180 480 gysz. 9861096 szivattyú felújítás

1 db Grundfos SEG 40.26 gysz. 9607591300000404 szivattyú felújítás

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Megelőzés

Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról

A JVV NZrt. különböző fórumokon folyamatosan ösztönözi Jászberény város lakosságát a környezettudatos szemlélet kialakítására. A cselekvési programnak megfelelően a Társaság az alábbi rendezvényeken jelent meg:

- Trio Rádió-val közösen együtt működve a Központi Óvoda által szervezett környezettudatos napon való részvétel (Kukás autó bemutató, Környezetvédelmi TOTÓ, és egyéb játékos feladatok a hulladékgazdálkodás területén)
- Kiállítóként megjelentek a 2017. 09. 08-10. között megrendezésre került VII. Jász-Expón, Környezetvédelmi TOTÓ, a környezetvédelem és hulladékgazdálkodással kapcsolatos tájékoztatások, szórólapok,
- Az Autómentes nap rendezvényen végeztek népszerűsítő tevékenységet 2017.09. 16-án,
- Rajzpályázatot hirdettek meg a szelektív hulladék gyűjtés népszerűsítése érdekében,
- Lakossági tájékoztató füzeteket jelentettek meg a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtéssel, a házi komposztáló edények helyes használatával kapcsolatban,

- Közvetlenül – a postaládákba eljuttatva – szórólapokon keresztül tájékoztatták a lakosságot a különböző zsákokba kihelyezhető hulladékfajtákról, illetve a szelektívgyűjtéssel kapcsolatos tudnivalókról.

E mellett a helyi rádióban, valamint a Társaság által kiadott Jászkürt Újságban megjelenő cikkekben rendszeresen felhívják a lakosság figyelmét ennek fontosságára, amely részletesebben a Környezettudatos szemléletformálás fejezetben kerül bemutatásra.

A TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akció ma hazánk legnagyobb önkéntes mozgalma. Idén immár hetedik alkalommal valósult meg. A szemétygyűjtési akció keretében szerte az országban „nagytakarítottak” a TeSzedd! önkéntesei 2017. szeptember 15-17. között.

Jászberényben 2017. szeptember 15-én, pénteken reggel Hajnal-Nagy Gábor alpolgármester köszöntötte az iskolásokat a központi megnyitón, a Városháza udvarán. Biztatta őket, hogy ne csak aznap, hanem minden nap ügyeljenek környezetük tisztaságára, ami nem nagy fáradtság, de ha a hetek, hónapok óta felhalmozódott szemetet kell összegyűjteni, az már kemény munka.

Az eligazítást követően minden intézmény képviselője megkapta a kesztyűkből és zsákokból álló csomagot, és ki-kijelölt helyre. A diákok elsősorban az iskolájuk környékén szedték a szemetet, de a város több pontján, így az állatkertnél és a Pelyhes-parton is dolgoztak. Csaknem a város összes oktatási intézménye részt vett az országos szemétygyűjtési akcióban, velük párhuzamosan pedig közmunkások és az ott élők tisztították meg a Neszűr dűlőútjait.

(Fotó: Berény Cafe)

Hasznosítás

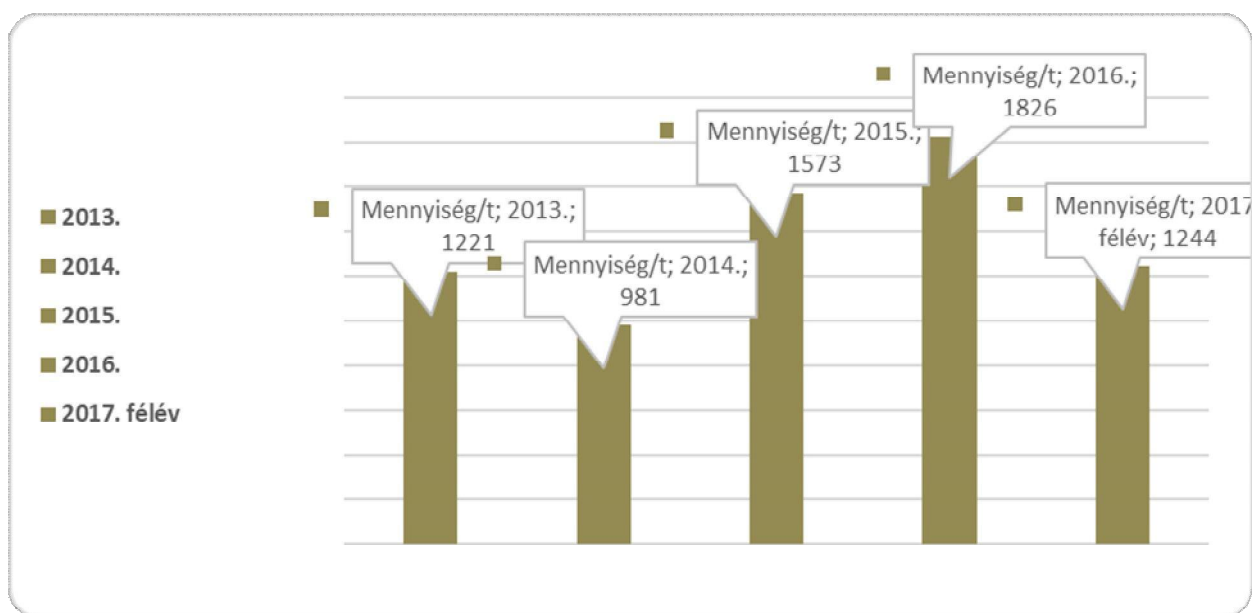
Lomtalanítási akciók tapasztalatai, mennyisége

A lomhulladék esetében az OHKT előírja, hogy a lomtalanítási megoldás alkalmas legyen a nagyságrendileg 10 kg/fő/év mennyiségű lom hulladék gyűjtésére és szállítására. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a közszolgáltatónak évente 1 alkalommal kötelező a közszolgáltatási területén a lomtalanítást biztosítani.

A JVV NZrt. évente két lomtalanítást szervez, így teljesíti az OHKT-ben előírt elvárásokat. A diagramot elemezve a lomhulladék esetében nem lehet egységes csökkenésről, vagy növekedésről beszélni. Ennek ellenére a 2016-ban kiugró 1826 tonnás és a 2017 félévében mért 1244 tonnás adatok alapján elmondható, hogy az utóbbi két évben jelentős mennyiségi növekedés történt. A növekedés betudható annak, hogy 2016 II. félévtől működik a Jászberényi hulladékudvar, amely egész évben a lakosság rendelkezésre áll, és amelyet Társaságunk üzemeltet.

A 2017. évi őszi lomtalanítás még folyamatban van, Társaságunk október hónapban végzi el teljes körűen a lomtalanítási tevékenységet

Lomhulladék

1. diagram: A lomhulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

A lakossági zöldhulladék gyűjtés tapasztalatai, mennyisége

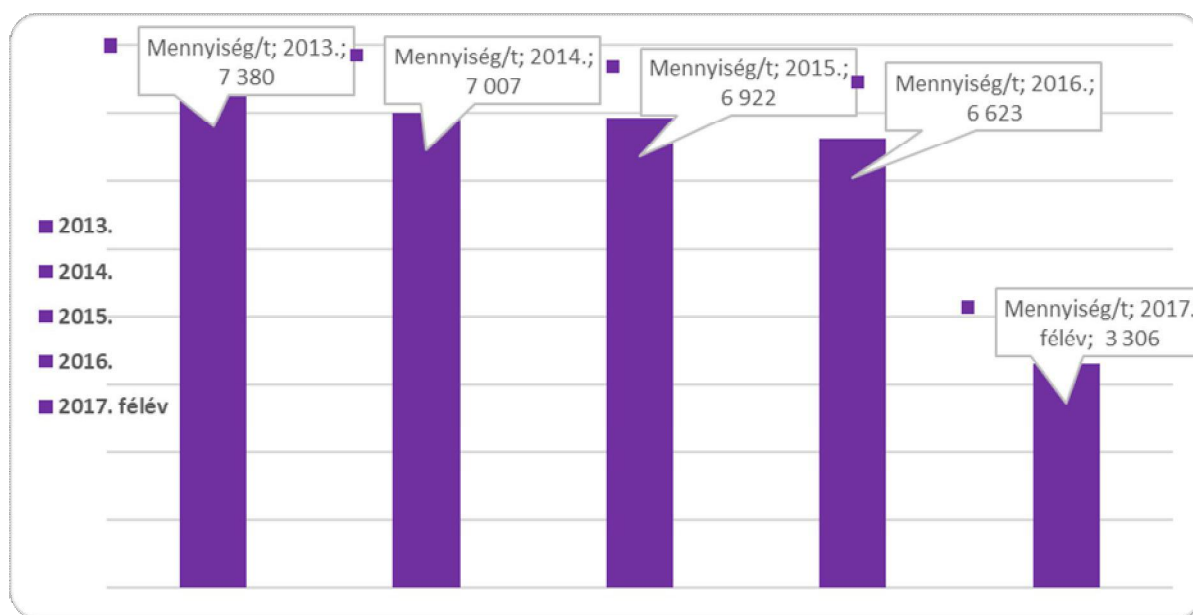
A JVV NZrt. a Város korábbi pályázatában beszerzett 2.000 db komposztáló edényzetet folyamatosan biztosítja a lakosság részére, melyből 2017. szeptember végéig 1350 db-otadtunk át.

A 2017-es évben a JVV NZrt. továbbfolytatta a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést, amelyet továbbra is azon ingatlanhasználók vehetnek igénybe díjmentesen, akik rendelkeznek érvényes lakossági közszolgáltatási szerződéssel. Továbbra is a jogszabályoknak megfelelően

havonta 1-szer biztosítják a lakosság részére a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést, amelyhez a JVV NZrt. díjmentesen biztosítja a sárga színű szelektív hulladékgyűjtő zsákokat. A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés mellett továbbra is biztosítva van kiegészítő lehetőségként a Jászberényben található 32 db szelektív hulladékgyűjtő sziget. Az alább bemutatott hulladék fajtánként gyűjtött mennyiségekből jól látszik, hogy a lakosság előszeretettel veszi igénybe az új szolgáltatást.

A közszolgáltatás keretén belül összegyűjtött hulladékok mennyiségét a következő diagramok szemléltetik:

Kevert település hulladék

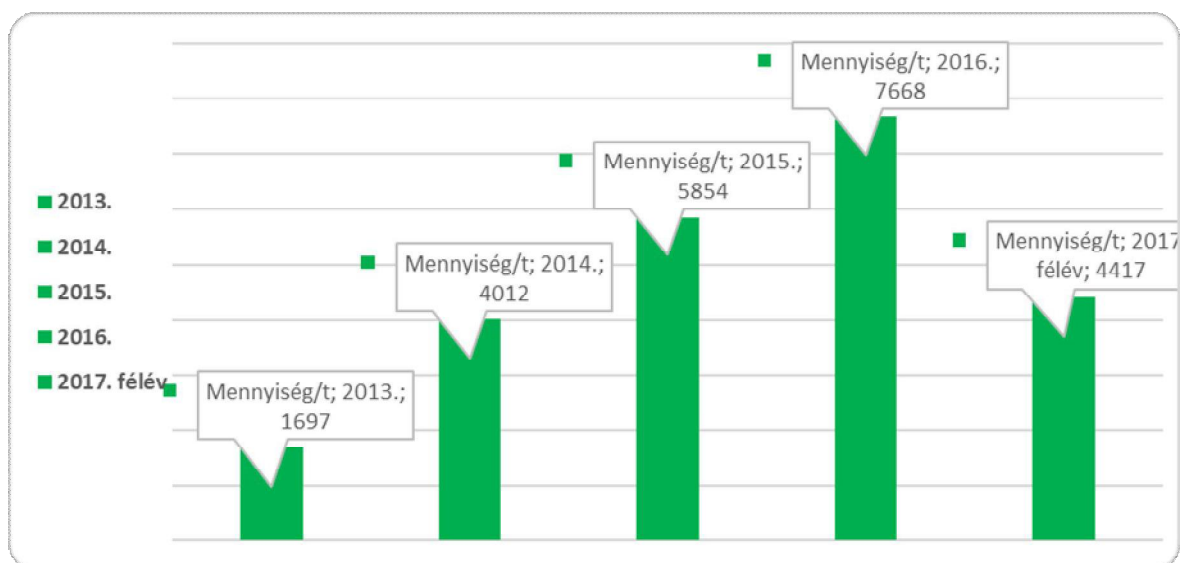

2. diagram: A kevert települési hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

Magyarországon az NHKV Zrt. által 2016 márciusában kiadott Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv (OHKT) minden hulladékfrakcióhoz állapított meg minimális követelményeket, amelyet a közszolgáltatónak teljesítenie kell. A kevert települési hulladék esetében a szállításra adott meg követelményt, miszerint a hulladékgyűjtés gyakoriságának minimum heti 1 alkalomnak kell lennie.

A JVV NZrt. ezen elvárásokat teljesíti, heti egy alkalommal történik Jászberényben a gyűjtés. A kevert települési hulladék adatainak elemzése alapján évenkénti csökkenést vehetünk észre. A 2013-ban mért 7380 tonna 2016-ra már közel 800 tonnával 6623-ra csökkent, majd 2017-re a becslések alapján stagnáló adatot kapunk. Ezen csökkenésnek a magyarázatát később, a biológiai és szelektív hulladék adatainak összevetésénél találjuk meg.

Biológiailag lebomló hulladék:

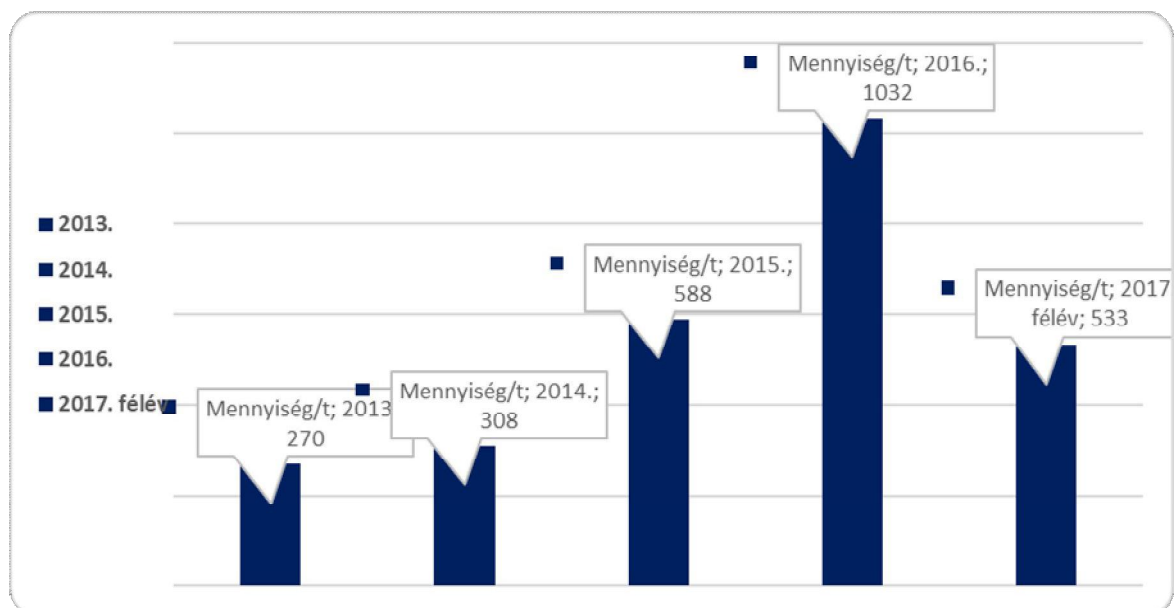

3. diagram: A biológiailag lebomló hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

Az OHKT előírása alapján a közszolgáltatói szolgáltatás családi házas beépítettségű területen évente legalább 10 alkalommal, tömbházas/társasházi beépítettségű területen évente legalább 4 alkalommal biztosítani kell a biológiailag lebomló hulladék elszállítását. Januárban két alkalom (tekintettel a fenyőfagyűjtési kötelezettségre), április, május, június, július, augusztus, szeptember, október, november hónapokban legalább egy alkalmat kell biztosítani.

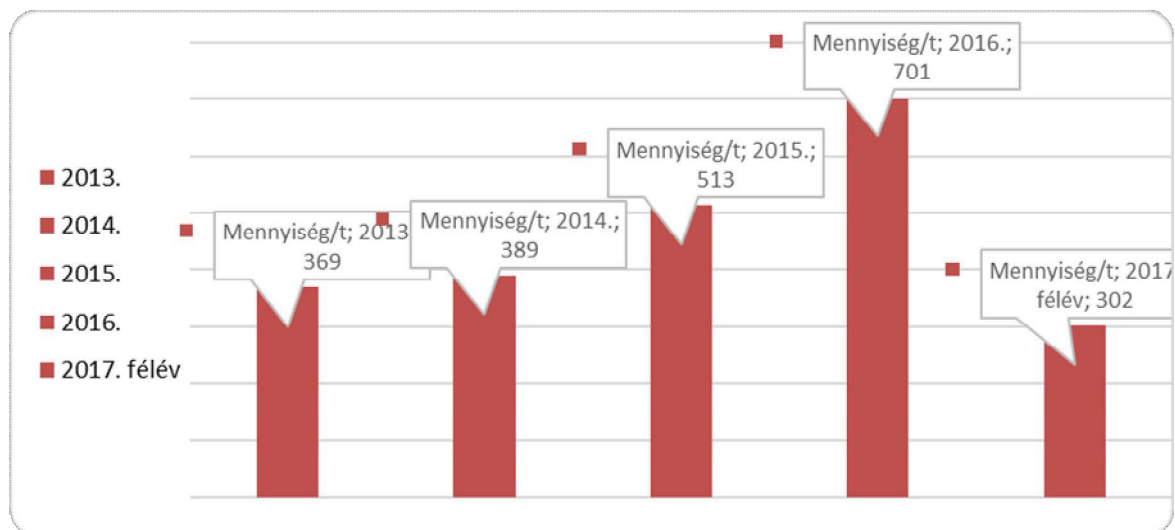
A JVV NZrt. 2013 ősze óta 2 hetente szállítja a biológiailag lebomló hulladékot, ez évente 23-26 alkalmat jelent, amellyel bőven túlteljesíti az OHKT-ben leírtakat. Az adatok elemzésekor azt tapasztaljuk, hogy a biológiailag lebomló hulladék mennyisége évről évre növekszik, közel arányos ütemben. 2016-ban már több mint négyszeres volt a bio hulladék mennyisége a 2013-as mennyiséghez képest, 2017-ben pedig a becslések alapján ennél is több lesz. A házhoz menő zöldhulladék szállításon kívül a közszolgáltató által kiosztott komposztáló edények is nagyban hozzájárultak az eredmények javulásához.

Elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladékok

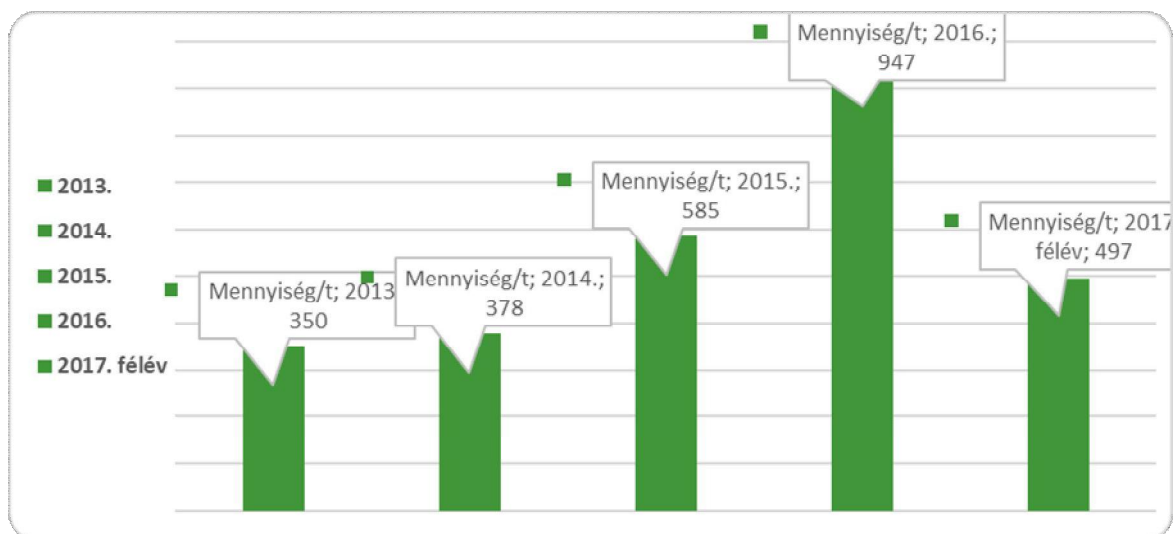
4. diagram: A papír hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

Műanyag hulladék:

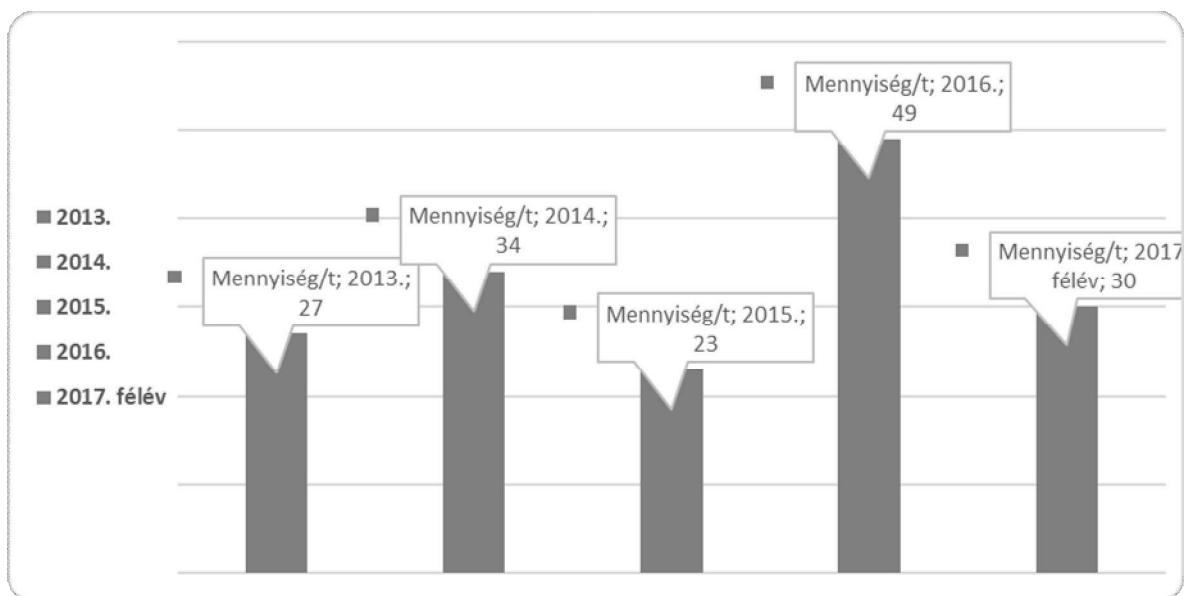
5. diagram: A műanyag hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

Üveg hulladék:

6. diagram: Az üveg hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

Fém hulladék:

7. diagram: A fém hulladék közszolgáltató által begyűjtött mennyisége, Jászberény 2013-2017 félév

A közszolgáltatás körébe tartozó elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék körébe tartozik a papír, üveg, műanyag, fém és azok társított csomagolásai. Az OHKT-ben megállapításra került, hogy közszolgáltatási területre kialakított elkülönített csomagolási hulladékgyűjtő rendszer akkor tekinthető megfelelőnek, ha a teljes lakosságszámra vetítve legalább az alábbi csomagolási hulladék mennyiségek visszagyűjtése/hasznosítása minimálisan 90%-ban megvalósul frakciónként évente:

- Papír: 10 kg/fő/év
- Üveg: 6 kg/fő/év
- Műanyag: 4 kg/fő/év
- Fém: 1 kg/fő/év

Jászberényben a fenti követelmények még nem teljesültek.

A fenti diagramokról viszont egyértelműen leolvashatjuk, hogy a különféle szelektív hulladék mennyiségek szinte minden esetben évenkénti növekedést mutatnak. 2016-ra az előző évi mennyiséghez képest (588 tonna) közel a duplájára nőtt (1032 tonna) a papírhulladék mértéke, de ezen az időintervallumon belül a műanyag- és üveghulladék adatai is jelentős növekedést mutatnak. Ezen növekedések a hulladékszigeteknek, házhoz menő szelektív zsákos szolgáltatásnak, illetve a hulladékudvarnak köszönhetőek.

Az alábbi táblázat mutatja a teljesített mennyiségek alakulását 2016-ban.

Hulladék	Teljesített mennyiség (kg/fő) 2016	Teljesített mennyiség (kg/fő) 2017. I- félév	OHKT-ban teljesítendő mennyiség (kg/fő)
Lomhulladék	7,57	5,25	1
Bio hulladék	29,46	17,23	-
Kevert csom. hull.	1,22	1,5	-
Üveg	3,61	1,96	6
Fém	0,18	0,11	1
Papír	3,93	2,13	1
Műanyag	2,71	1,16	4

1. táblázat: Visszagyűjtött/hasznosított hulladékmennyiségek fajtánként

A fenti táblázatból kiolvasható, hogy 2017. I. félévben begyűjtött hulladék mennyisége arányaiban növekedett az előző évihez képest, és éves várható adatként közelítjük az OHKT előírásait.

Hulladékudvar üzemeltetésének tapasztalatai (mennyiségek)

A JVV NZrt. 2016. augusztus 1-től üzemelteti a Jászberény, Szelei úton (külterület 0337/4 hrsz.) található hulladékudvart. Cél a hulladékudvar üzemeltetésével a lakosságnál keletkező speciális hulladékok és azok veszélyes összetevőinek az összegyűjtése, illetve hogy megszűnjön az illegális hulladék-elhelyezés. A Társaság fontosnak tartja egy olyan fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását, amely segíti a lakosság környezettudatos gondolkodását, és erősíti annak szemléletét.

A hulladékudvart csak olyan lakossági ügyfél veheti igénybe térítés nélkül, aki:

- rendelkezik a közszolgáltatóval megkötött hulladékszállítási szerződéssel, fizeti a hulladékszállítási díjat,
- nincs fennálló díjtartozása a közszolgáltatóval szemben, utolsó negyedéves befizetést igazoló szelvényt felmutatja,
- megfelelő módon igazolja személyazonosságát és lakhelyének címét.

A hulladékudvar megfelelő informatikai struktúrával rendelkezik, amely lehetővé teszi a nyilvántartást, és ellenőrizhető a bizonyos feltételek teljesülését. A hulladékgyűjtő udvarban

kizárólag a lakosságnál keletkező alábbi típusú és mennyiségű hulladékok kerülnek ingyenesen átvételre:

- félévente 1 m³ (1.000 kg) mennyiségű zöldhulladék (növényi eredetű kerti hulladékok, falevelek, nyesedékek, darabolt gallyak, melyeket zsákokban, vagy kötegelve, maximum 1 m hosszúságra darabolva lehet átadni;
- félévente 0,5 m³ (500 kg) mennyiségű építési jellegű inert hulladék, amely veszélyes összetevőt nem tartalmaz;
- félévente 200 kg lomhulladék, települési szilárd hulladék (nagydarabos hulladék, bútor, textília, stb.);
- évente 4 db személygépjármű gumiabroncs és 2 db kerékpár gumiabroncs;
- mennyiségi korlát nélkül leadható a háztartásban szelektíven gyűjthető papír, műanyag, fém (újság, hullámpapír, csomagolópapír, karton, tiszta fólia, műanyag, öblös üvegek - italos, befőttes stb. – egyéb üvegpalack, sörös, üdítő-, konzerves dobozok);
- félévente 50 kg elektronikai hulladék (tv, telefon, elhasznált háztartási gép, stb.);
- félévente 50 kg egyéb veszélyes hulladék (festékek, ragasztók, gyanták, tinták, oldószer maradékok, elemek, akkumulátorok, motor és hajtóműolaj, szennyezett csomagolási hulladék);
- félévente 50 kg használt étolaj.

A Hulladékudvar folyamatos működésével reményeink szerint hosszú távon csökkenni fog a lomtalanítások során kihelyezett, illetve az illegálisan lerakott hulladék mennyisége, ezzel sem csúfítva el a városképet.

A Hulladékudvarban összegyűjtött hulladékot mennyiségben és fajtánként a következő táblázat mutatja:

Hulladékfajták	Mennyiség (kg)
étolaj és zsír	356
elektronikai hulladék	11.581
veszélyes elektronikai hulladék	5.289
festék lakk hulladék	2.916
200121	46
elemek	60
motorolaj hulladék	251
szennyezett csomagolási hulladék	374
növényvédő szer hulladék	276
használt nyomtató toner	99
ólom akkumulátor	2
olajsűrű	5
vizes bázisú festék hulladék	408
csomagolási papír hulladék	4.150
csomagolási műanyag hulladék	620
csomagolási fém hulladék	100
csomagolási üveg hulladék	2.540
vegyes beton	186.370
biológiailag lebomló hulladék	18.680
lomhulladék	31.240
gumiabroncs	5.000
ÖSSZESEN:	270.363

2. táblázat: A hulladékudvarban 2016. október – 2017. szeptember közötti időszakban összegyűjtött hulladékok mennyisége

Ártalmatlanítás

Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése és megszüntetése

A JVV NZrt. közszolgáltatási tevékenysége folyamatosan bővül, hiszen 2017 évben további kettő új szolgáltatást – házhoz menő zsákos szelektív, hulladékudvar – vezettek be Jászberény város közigazgatási területén. Ez azt jelenti, hogy a lakosság teljes körűen el tudja helyezni a jogszabályi előírásoknak megfelelően a háztartásban keletkező hulladékait, amit a Társaság folyamatosan biztosít a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók részére.

Ennek ellenére azt tapasztalható, hogy még mindig sokan helytelenül, azaz nem az előírásoknak megfelelően válnak meg a hulladékaiktól illegális hulladék elhelyezés formájában, ami leginkább a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környékét jelenti.

A Társaság folyamatosan végzi a hulladékgyűjtő szigetek takarítását és tisztántartását, illetve az illegális lerakások felszámolását, melynek következtében az alábbi mennyiségű illegális hulladékok kerültek összegyűjtésre:

Illegális hulladék	Mennyiség (kg)
Kommunális hulladék	164.200
Vegyes beton	111.880
Föld és kövek	217.010
Biológiailag lebomló	53.290

3. táblázat: Illegálisan begyűjtött hulladékok mennyisége
2016. október-2017. szeptember közötti időszakban

Folyamatos harcot vívunk az illegális hulladéklerakás területén, és mindent megteszünk városunk tisztasága érdekében, de szigorú hatósági intézkedések nélkül nem csökkenthető rövidtávon az illegális hulladék lerakás mennyisége.

Jászberényben a **régi hulladéklerakó** a város K-szélén, a Jászberény 0270/4 hrsz-ú ingatlanon található. Az ingatlan nagysága kb. 19 ha, amelyből a rendezett hulladéktest kb. 8,5 ha-t vesz igénybe. A lerakó 2002-ben került bezárássra, azt követően hulladékbehordás nem volt. A rekultivációjára 2013-ban került sor, ekkor végleges rétegrendű lezárást építettek ki.

A Felügyelőség a települési szilárd hulladéklerakó (jászberényi 0270/4 hrsz.) területén létesített 4 db monitoring kút üzemeltetésére 8399-2/2013. számon vízjogi üzemeltetési engedélyt adott ki.

Az engedély előírásai szerint a monitoring kutakat évente egyszer vízszintmérés mellett akkreditált laboratóriummal az engedélyben meghatározott komponensekre kell bevizsgálni.

A 2017. évre vonatkozó vizsgálati eredmények az alábbiak voltak:

Komponens	M.E	JBf-1	JBf-2	JBf-3	JBf-4
pH (helyszíni mérés)		7,26	7,16	7,2	7,37
Vezetőképesség (helyszíni mérés)	µS/cm	9220	4130	4230	10100
KOI _p	mg/l	17	11,4	6,0	77
Szulfát	mg/l	1380	250	630	2250
Nitrát	mg/l	15	<5	<5	1750
Nitrit	mg/l	0,07	<0,01	<0,01	480
Klorid	mg/l	1610	592	546	484
Foszfát	mg/l	0,28	<0,06	0,28	0,92
Ammónium	mg/l	0,07	0,71	0,02	32
Nátrium	mg/l	1500	489	508	642
Kálium	mg/l	0,4	1,2	1,7	458
Magnézium	mg/l	235	168	143	431
Kalcium	mg/l	168	114	193	590

Ag	µg/dm ³	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
As	µg/dm ³	23,1	41,8	4,0	8,5
B	µg/dm ³	420	560	320	4050
Ba	µg/dm ³	24,2	105	96,4	148
Cd	µg/dm ³	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
Co	µg/dm ³	2,7	2,8	1,8	17,7
Cr	µg/dm ³	4,76	5,12	0,92	5,61
Cu	µg/dm ³	6,5	0,6	3,4	26,1
Hg	µg/dm ³	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Mo	µg/dm ³	8,7	14,4	6,0	49,2
Ni	µg/dm ³	19,3	11,4	12,4	70,4
Pb	µg/dm ³	<0,5	0,6	<0,5	0,6
Se	µg/dm ³	<1	<1	<1	<1
Sn	µg/dm ³	<0,5	0,6	<0,5	<0,5
Zn	µg/dm ³	6,8	8,9	7,1	7,6

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

Vészhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata minden évben megtörténik, illetve ha indokolt egyéb esetben, évközben is kiegészítésre kerül.

A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés nemzeti ügyé, a védekezés egységes irányítása állami feladattá vált. A rendszer kialakításáért és működtetéséért az állam felelős. A katasztrófák elleni védekezést elsősorban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a nem hivatásos polgári védelmi szervek és az egyéb bevonható szervek valósítják meg.

A 2012. január 1-jén hatályba lépett, az egységes katasztrófavédelmi rendszert létrehozó jogszabályok, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.), valamint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kat. Vhr.)

meghatározza a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait és az elégséges védelmi követelményeket.

- A Kat. Vhr. 76. § (1) bekezdés alapján „A katasztrófavédelmi szempontból I. és II. veszélyességi osztályba sorolt településen a polgármester közbiztonsági referenst jelöl ki.”

A Kat. Vhr. alapján a kijelölt közbiztonsági referenseket, valamint azok helyetteseit képzésben kell részesíteni.

Jászberény Város közbiztonsági referense és helyettese képzése 2012 év végén lezajlott, ezt követően felállt a közbiztonsági referens intézménye, mely koordinációs, tervelőkészítési, adatkezelési feladatokat lát el a Katasztrófavédelem, a Magyar Honvédség és a település között.

Az egyes veszély-, illetve katasztrófa-helyzetek hatékony megelőzése, az élet és anyagi javak megóvása érdekében az ország településeit az adott település vonatkozásában lefolytatott kockázatbecslési eljárást követően katasztrófavédelmi osztályokba kellett sorolni.

Jászberény Város *a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól* szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelete II. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra az alábbi indoklás szerint:

Jászberény város a Zagyva folyó jobb partján terül el. Erősen veszélyeztetett ár-, illetve közepesen veszélyeztetett belvízi veszélyeztetés szempontjából. A város területén elhelyezkedő nagy számú ipari objektum miatt számolni kell a létesítmények általi veszélyeztető hatással, a veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázatával, valamint egy küszöb érték alatti üzem általi veszélyeztetéssel. A településen áthalad a 31. sz. és a 32. sz. másodrendű főútvonal ezért számolni kell a veszélyes áruk szállítása során bekövetkező balesetek kockázatával is. A rendkívüli időjárást, valamint a földtani veszélyforrások közül a földrengés veszélyeztetést közepes kockázatként értékeltük. Egyéb eredetű veszélyek között a felszíni és felszín alatti vizek sérülékenysége, a humán és az állatjárvány (nagy létszámú állattartó telepek), továbbá a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége mint kockázati tényező került értékelésre.

- Katasztrófavédelem szakmai támogatást nyújt számunkra, szoros együttműködés keretein belül végezzük az éves felülvizsgálatokat aktualizálásokat
- A települési veszélyelhárítási tervezés aktualizálásának folyamata 2014 évben lezárult a Katasztrófavédelem által elfogadásra került, mely munka során a polgári védelmi beosztások illetve mozgósítási tervek is naprakészakké váltak. 2014 évben a közel 300 taggal rendelkező szervezet részére felkészítést tartottunk a Katasztrófavédelem, a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság, a Magyar Mentő segítségével. A törvényi előírás szerint a polgári védelmi kötelezettek számára három évente szükséges ezt megismételni, a következő felkészítés tervezett ideje 2017 novembere.

- 2017 évben is számos egyéb ellenőrzésre került sor, melyeket minden évben szükséges felülvizsgálni, mint a belterületi vízelvezetők éves felülvizsgálata, veszélyes fák felmérése, az önkormányzati védművek felmérése.
- A település 10 db riasztóeszközzel rendelkezik, melyek a város különböző pontjain kerültek elhelyezésre még évekkel ezelőtt, a riasztóeszközök felmérését a Katasztrófavédelem által illetve önállóan is minden évben elvégezzük, a nem működő eszközök javítása és cseréje 2014 évben lezárult, jelenleg minden eszköz működőképes.
- 2017 évben a Magyar Honvédség átalakítja és megújítja önkéntes tartalékos rendszerét, melynek új elemeként, a helyi közösségekre építve hozza létre az önkéntes területvédelmi tartalékos szolgálati formát.
Az ország valamennyi járásában létrehozandó, területi elven szervezett önkéntes területvédelmi tartalékos századok megalakításának célja, hogy szükség esetén helyben álljon rendelkezésre egy kiképzett, felkészített, alkalmazható erő. A területvédelmi tartalékos század tagjai a felkészítések alkalmával olyan elméleti és gyakorlati tudást kapnak, mely a helyi közösség védelmi képességét növeli, legyen szó honvédelmi vagy katasztrófavédelmi helyzetről.
A Magyar Honvédség ismeretterjesztő és toborzó munkájában segítséget nyújt a település a megfelelő helyszínek biztosításával és koordinációs feladatok ellátásával.
- Rendkívüli téli időjárásra történő felkészülés keretében végrehajtott feladatok értelmében a hóhelyzetre való felkészítést a JVV NZrt. végzi. A Jászberényi Szent Erzsébet Kórház a továbbiakban is fentartja melegendő befogadóhelyét egy esetleges katasztrófavédelmi helyzet bekövetkeztekor.
- Az Megyei Védelmi Bizottság illetve a Helyi Védelmi Bizottság feladatkiosztásának megfelelően a település mindent megtesz a feladatok szakszerű és időben történő végrehajtásának.

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

A környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig az 1. számú melléklet tartalmazza.

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése

A JVV NZrt. az üzemeltetésében lévő piaccsarnok kiemelt területén 48 db asztalt biztosít a Jász Piacért Egyesület részére, melyeken kizárólag helyi és közeli települések őstermelői árusíthatnak. Az Egyesület tagjai jelentős kedvezménnyel vehetik igénybe a kijelölt helyeket

Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítésében a JVV NZrt. kiadásában megjelenő városi hetilap, a Jászkürt Újság, illetve annak internetes párja, a BerényCafé kínál lehetőséget.

Egyrészt folyamatosan tájékoztatásra kerül a város lakossága a mindennapok teendőiről, a hulladékok egyes típusainak elszállításáról, a megváltozott időpontokról, az akciókról (szelektív, veszélyes, zöldhulladék gyűjtés, lomtalanítás), másrészt elemző írásokban a JVV NZrt. érvel például a Hulladékudvar szerepéről, a TeSzedd akció jelentőségéről, a komposztáló edények hasznáról és használatáról; a fontosabb témákban akár 6-8 megjelenéssel.

Tudósítások jelentek meg természeti környezetünk védelméről, faültetésekről, a városi Zagyva, a Hajta, a Neszűr megóvásáról, az oda szervezett sporteseményekről, a külterületi utak szabályos használatáról és karbantartásáról.

Ugyancsak nyilvánosságot kaptak az önkormányzat és a JVV NZrt. környezettudatos erőfeszítései mellett a civil egyesületek városszépítő, óvó megmozdulásai is.

2016-ban a Jászkürt Újságban ezen témák kapcsán az alábbi számokban, az alábbi cikkek jelentek meg:

- 41. szám-október 13. 2. old. Őszi lomtalanítási október 22-én
- 42. szám-október 20. 2. old. Hulladékszállítás változás, 2. old. A házhoz menő hulladékgyűjtés utcajegyzéke.
- 44. szám-november 3. 2. old. Veszélyes hulladékgyűjtés.
- 45. szám-november 10. 8. old. Veszélyes hulladékgyűjtés.
- 48. szám-december 1. 1. old. folyt. a 3. old. A tél munka mindenkinek. – (Horgosi Zsolt).
- 3. old. Járdatarakítás és csapadékvíz elvezetés, 7. old. Környezetvédelmi díjat kapott a Szent István Körúti Iskola.
- 49. szám-december 8. 3. old. Tempóváltásra van szükség a csapadékvíz elvezetésnél. – (Dr. Szabó Tamás)
- 50. szám-december 15. 5. old. Karácsonyi hulladékszállítás.
- 51. szám- Karácsonyi szám 4. old. Karácsonyi hulladékszállítás.

2017-ban a Jászkürt Újságban a környezetvédelmi témák kapcsán az alábbi számokban, az alábbi cikkek jelentek meg:

- 1-2. szám-január 12. 2. old. Begyűjtik a karácsonyfákat.
- 3. szám-január 19. 1. old. folyt az 5. old. Bejárás a város vagyonkezelőjénél – (Horgosi Zsolt).
- 4. old. Tájékoztató a szelektív hulladékgyűjtésről.
- 4. szám-január 26. 2. old. Fák metszése a légvezetékek felett
- 6. szám-február 9. 1. old. Árhullám a zagyván.
- 9. szám-március 2. 2. old Lakossági zöldhulladék szállítás
- 10. szám-március 9. 2. old. Tájékoztató a zöldhulladék szállításról. 2. old. Tűzgyújtási tilalom.
- 11. szám-március 16. 2. old. Lomtalanítási tájékoztató 2. old. Ünnepi kommunális hulladékszállítási felhívás. 5. old. Önkéntesen a tiszta Jászberényért.
- 12. szám-március 23. 2. old. Önkéntesen a tiszta Jászberényért. 2. old. Lomtalanítási tájékoztató, 3. old. Tegyük együtt a tisztább és szebb városképet. – (Horgosi Zsolt)
- 13. szám- március 30. 2. old. Ivóvíz mosatása fertőtlenítése 2. old. Lomtalanítási tájékoztató.
- 14. szám-április 6. 9. old. Irány a játszótér.
- 15. szám-április 13. 2. old Lomtalanítási tájékoztató.
- 17. szám-április 27. 1. old. folyt. a 10. old. Egy nap az egészségért. /a Föld Napja/
- 18. szám-május 4. Közösségteremtés faültetéssel – (Dr. Szabó Tamás)
- 21. szám-május 25. 1. old. folyt. a 2. old. Tegyük élhetőbbé környezetünket. 5. old. Ünnepi kommunális hulladékszállítási felhívás.

22. szám-június 1. 5. old. Játékos természetvédelem. 8. old. Ünnepi kommunális hulladékszállítási felhívás.
23. szám-június 8. 2. old. Szúnyogriasztás kezdődött a városban.
27. szám-július 6. 1. old. folyt a 2. old. Energetikai beruházás.14
36. szám-szeptember-7. 2. old. Őszi lomtalanítási tájékoztató 1.
37. szám-szeptember 14. 2. old Őszi lomtalanítási tájékoztató 2. 3. old. Te szedd.
38. szám-szeptember 21. 1. old. folyt. a 2. old. Őszi nagytakarítás 2. old. Őszi lomtalanítási tájékoztató 3.
39. szám-szeptember 28. 3. old. Egy nap autó nélkül a környezetünkért.
40. szám-október 5. 2. old. Őszi lomtalanítási tájékoztató 4.
41. szám-október 12. 2. old. Ünnepi kommunális hulladékszállítási felhívás.

Környezettudatos szemléletformálás

A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat

A Lehel Vezér Gimnázium 19. alkalommal rendezte meg a Természet- és Környezetvédelmi Tudományos Diákszimpóziumot, 2017. május 20-21-én, amelynek lebonyolítását a Városüzemeltetési Bizottság 100.000 Ft-tal támogatta.

A Jászberényi Állat- és Növénykertben megrendezésre kerülő környezetvédelmi témájú előadások, programok

Állatkertünk minden rendezvénye, illetve napi tevékenysége kapcsolódik a környezetvédelemhez, hiszen ez az állatkerti oktatási tevékenységünk fő eleme. A látványteretéseink nem szigorúan vett előadások, mert nem követik annak formai követelményeit. Ezek a bemutatók, előadások az állatok kifutói előtt zajlanak, - az állatokat „használva” szemléltető eszközül, - és gyakran a látogatókkal kötetlen beszélgetésekké alakulnak. Naponta 12 alkalommal tartunk látványteretéseket, ezek között olyan is van, mikor a látogatók aktívan is részt vehetnek a programban pl.: vaddisznó-etetés, pingvinséta, vagy közvetlenül találkozhatnak egy – egy állattal pl: kígyó, tatu, csótány, pingvin.

Látogatóink közül minimum egy etetésen mindenki részt vesz, de sokan vannak, akik több bemutatóra is elkísérnek bennünket, így a programban résztvevők száma messze meghaladja a 100.000 főt egy évben.

A fentiekén túl megrendezett programok:

1. **Családi Halloween**, 2016. 10. 29. – Tökös látványteretések, természetismereti, családi vetélkedő, töklámpás szépségverseny.

2. **Lépés indulj!** 2016. 11. 12. Pingvinséta indítása. Ez a programunk terveink szerint március közepéig tartott volna, de január elején a madárinfluenza miatt le kellett állítani. Így is több száz vendégünk vett részt a programban.

3. **Jászberényi hódok nyomában**, 2017. 01. 24. – Óvodásoknak mutattuk meg a hódok nyomait a Zagyva árterében. Több mint ötven gyereket hoztak el az óvodák.

4. **Lássuk a medvét!** 2017. 02. 02. – A medvék és árnyékuk megfigyelése a látogatókkal illetve szervezett csoportokkal, néphagyományhoz kötődő megfigyelések a természetben. (200 fő)

5. **Befőttesüvegtől a díjnyertes akváriumig.** 2017. 03. 04.– Veréb Gábor kétszeres világbajnok akvakertész előadása az oktatóházunkban. Résztevők száma 53 fő.

6. **IV. Akvarisztikai és Terrarisztikai Börze**, 2016. 04. 16. és 17. - Hobbiállat tartás népszerűsítése, tanácsadás, vásár. (5.188 fő)
7. **Dreamnight at the Zoo**, 2017. 06. 02. – Sérült és fogyatékkal élő gyerekek állatkerti programja a nemzetközi kezdeményezéshez kapcsolódva 12. alkalommal került megrendezésre. Állatok testközelben, állatsimogatás, nem szeretem állatok bemutatása (kígyók, csótányok, patkány...). (130 fő)
8. **Zoo Tábor**, 2017. 06. 19. – 08. 18. – 6-10 éves gyerekek környezettudatos viselkedésének kialakítása, élménypedagógiai módszerekkel, vechtai és gyimesi gyerekek is voltak a táborban. Összesen 9 turnust rendeztünk. (258 fő)

9. **Állatkerti Éjszaka**, 2017. 08. 25. – Éjszakai állatkerti program az országos állatkertek éjszakájához kapcsolódva. Éjszakai állatok bemutatása (pl.: tatu), látványterítéshez kapcsolódó előadások. (1092fő)

A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása

A Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft. **„Jelzett túraútvonalak Jászberény határában a Zagyvamenti és a Hajta természetvédelmi területen”** kiadvány megjelenésére 190.500 Ft összegű támogatást biztosított a Városüzemeltetési Bizottság.

A Jászberény határában 30 éve oltalom alatt álló Zagyvamenti- és a Hajta természetvédelmi terület jelzett túraútvonalait magában foglaló 24 oldalas színes kiadvány a védett terület kialakulásával, a növény- és állatvilággal is megismerteti az érdeklődőket, remélve, hogy a városba és környékére a természetvédelmi értékek miatt is egyre többen látogatnak majd el.

A leírást Buschman Ferenc, Jászberény Városért – Pro Urbe érdeméremmel jutalmazott jászberényi természetkutató írta, valamint Vidra Tamás, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Tájvédelmi Körzet tájegység vezetője, és további botanikus szakemberek lektorálták. A fotókat Faragó László nyugalmazott pedagógus, fotográfus készítette. A kiadványban megjelenő térkép eredetijét a Honvédelmi Minisztérium Térképészeti Közhasznú Társasága adta ki.

A településen jelentkező legfontosabb területek feldolgozása, a hiányosságok folyamatos ismertetése

A legnagyobb gondot – véleményünk szerint – városunkban az illegális hulladéklerakás jelenti. Sajnálatos módon mind a kül-, mind a belterületen mindennapos az illegális hulladéklerakás, ami a környezet károsításán túl óriási terheket ró városra és a JVV NZrt.-re egyaránt.

Komoly problémát jelent, hogy a lakosság egy része a szelektív gyűjtőszigeteket nem megfelelően használja, illetve azok környezetét is illegális hulladéklerakásra veszi igénybe.

A JVV NZrt. a problémák csökkentése érdekében az elmúlt időszakban a lakosság tájékoztatására információs matricákat helyezett el a szelektív gyűjtőszigetekre, amelyben arról tájékoztatta a lakosságot, hogy ha a konténerek telítettségét tapasztalja, jelezze a megadott telefonszámon, illetve hol található a legközelebbi gyűjtősziget, ahová a konténerek telítettsége esetén elhelyezheti a szelektíven gyűjtött hulladékot.

Problémát okoz még, hogy a lakosság sok esetben a házhoz menő gyűjtés során gyűjtött hulladékok közé szelektíven gyűjthető vagy esetleg nem oda való – egyéb – hulladékot kever. E területen is folyamatosan próbáljuk tájékoztatni a lakosságot arról, hogy milyen módon és milyen formában kell a hulladékot kihelyezni.

A JVV NZrt. közszolgáltatási tevékenysége folyamatosan bővül, hiszen 2016 évben további kettő új szolgáltatást – házhoz menő zsákos szelektív, hulladékudvar – vezetett be Jászberény város közigazgatási területén. Ezt azt jelenti, hogy a lakosság teljes körűen el tudja helyezni a jogszabályi előírásoknak megfelelően a háztartásban keletkező hulladékait, amit JVV NZrt. folyamatosan biztosít a közszolgáltatást igénybe vevő ingatlanhasználók részére.

A lakosság a JVV NZrt. által meghirdetett elkülönített zöldhulladék gyűjtést előszeretettel veszi igénybe, ezáltal csökkentve a háztartásokban keletkező kommunális hulladék mennyiségét. Ugyanis az elkülönítetten gyűjtött lakossági zöldhulladék nem a kommunális hulladék gyűjtésére szolgáló edényzetbe kerül elhelyezésre, ezzel csökkentve a lerakásra kerülő, még hasznosítható zöldhulladék mennyiségét, és ez által megnövelve a hulladéklerakó élettartamát. Segíti ezt az elmúlt év során kiosztott mintegy 1300 komposztáló edény is, hiszen a bennük elhelyezett zöldhulladék be sem kerül a hulladékáramba.

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése

A JVV NZrt. az üzemeltetésében lévő piaccsarnok kiemelt területén 48 db asztalt biztosít a Jász Piacért Egyesület részére, melyeken kizárólag a helyi és közeli települések őstermelői árusíthatnak. Az Egyesület tagjai jelentős kedvezménnyel vehetik igénybe a kijelölt helyeket.

A lakosság tájékoztatása a helyi környezet állapotáról a jelen környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolóban történik, amelyet a lakosság a jaszbereny.hu honlapon tekinthet meg.

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

Épített környezet

Fecske-Malom komplex hasznosítása

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001. kódszámú „Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt benyújtásra került, mely fejlesztés célja az volt, hogy a „Fecske-Malom” újrahasznosításával, gazdaságélénkítést és közösségépítést célzó funkciók kerüljön betelepítésre, ezzel hasznos és városképi szempontból vonzó létesítmény jöjjön létre (napelem, zöldtető, lépcső a Zagyva sétányra, játszótér)

Lehel Sport és Szabadidő Központ fejlesztése

A Jászberény, Gorjanc sétány 8792 hrsz. alatti ingatlanon lévő Sportcsarnok felújításának és bővítésének kivitelezési munkái kerülnek elvégzésre. A Sportcsarnok bővítés során a kiszolgáló épületrész egy emeletet kap, a bejáratnál új fogadótérrel bővül, amelyben a feljutáshoz szükséges lépcső is elhelyezésre kerül. Az emeleten egy tárgyaló valamint egy kondicionáló helyiség készül, illetve olyan előtér és galéria alakul ki, amely lelátóként működhetnek. A meglévő fűtési rendszer korszerűsítésre kerül valamint a küzdőtér parketta burkolata is felújításra kerül.

Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése

A projekt a korábban társulások, jelenleg már önkormányzati fenntartásban működő Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ (Korábban: Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat) székhelyének helyet biztosító ingatlan infrastrukturális fejlesztésére irányul.

A projekt keretében 1 db, műemléki környezetben lévő épület kerül energetikailag felújításra. A felújítása során nyílászárócseré és fűtőkorszerűsítés történik. Az épület jó állapotban van, de a kor követelményeinek már nem felel meg. Az elmaradások elsősorban az energetika területén mutatkoznak. Az épület energetikai hatékonyságát növelő felújítások közül az épület homlokzati és padlásfödém hőszigetelése, a nyílászárók cseréje és a fűtés korszerűsítése tervezett. Az épületben egy elavult álló gázkazán található, melynek hatásfoka jóval alulmúlja a kor követelményeit. Ennek a cseréje és a fűtés átvizsgálása fontos feladat. Az infrastrukturális fejlesztéssel egy jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés valósul meg, megfelelő intézményi háttérrel, az érvényes jogszabályi elvárásoknak megfelelő tárgyi feltételekkel. A projekt megvalósítás eredményeként a hőszigetelés megvalósítása esetén az épület gázenergia felhasználásának 30%-os mértékű csökkenése realizálható, a fűtőkorszerűsítés eredményeként további 20%-os gázenergia megtakarítás várható.

Strand és Termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése

Egy 31X25 méter méretű, állítható vízmélységgel kialakításra kerülő ifjúsági korosztály számára alkalmas versenymedence építése, valamint az új medence fedése időszakosan sátorral.

Jász Kaszinó Tiszti klub múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára

A CLLD pályázat 50%-os támogatás csökkentéssel pozitív elbírálásban részesült. A pályázat keretében benyújtott Jászberény Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégiájában (HKFS) Közösségi tevékenységeknek helyet adó szabadtéri helyszínek fejlesztése célmeghatározásán belül ezen fejlesztési cél is megjelent. A csökkentésre való tekintettel a HKFS-t át kellett dolgozni. Az ESZA és ERFA források felhasználására vonatkozó belső korlátok és a rendelkezésre álló forrásokat figyelembe véve ezen fejlesztési cél sajnos kikerült a stratégia elemei közül. Az Önkormányzat továbbra is keresi a lehetőségeket ezen cél megvalósítására. Pályázat nyertessége esetén a Helyi Akciócsoport (HACS) írhat ki pályázatokat a HKFS-ben foglalt céloknak megfelelően. A pályázati felhívástól - a pályázat nyertesének kiválasztásáig az Irányító Hatóság ellenőrzi a folyamatot.

Két híd kiépítése: Szabadtéri színpad irányába ill. a Szántai kert felé a sport létesítmények megközelítése érdekében

A CLLD pályázat 50%-os támogatás csökkentéssel pozitív elbírálásban részesült. Jászberény Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégiájában (HKFS) Közösségi tevékenységeknek helyet adó szabadtéri helyszínek fejlesztése célmeghatározásán belül, lehetőség nyílt akár ezen fejlesztés megvalósítására is.

Pályázat nyertessége esetén a Helyi Akciócsoport (HACS) írhat ki pályázatokat a HKFS-ben foglalt céloknak megfelelően. A pályázati felhívástól - a pályázat nyertesének kiválasztásáig az Irányító Hatóság ellenőrzi a folyamatot.

Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása

Épületállomány adatainak nyilvántartása:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 110. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről – ide értve az épületeket is – kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletszabályokat az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyon nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet rögzíti. A kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve kerül sor az önkormányzati tulajdonú épületek adatainak nyilvántartására is.

Karbantartások, felújítások:

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok karbantartása és felújítása – tárgyévre vonatkozóan – az Város éves költségvetésével egyidejűleg kerül megtervezésre figyelemmel az ismert igényekre és a Város pénzügyi teherbíró képességére.

Az ingatlanok karbantartása, illetve felújítása – az ingatlan kezelőjének/használójának függvényében – a JVV NZrt.-vel, illetve az intézmények bevonásával valósul meg

Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00026 Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben A pályázat megvalósítása során egy új, hat nevelő csoportos bölcsőde épület létesül. Az épület anyaghasználatára jellemző, hogy egyrészt a tradicionális Kárpát-medencei modellt használja, másrészt olyan anyagok kerültek betervezésre, amelyek a hazai építési gyakorlathoz jól illeszkednek. Falazott vakolt és téglaburkolatos kerámiafalak, magastetős fa fedélszék, hódfarkúcserep és fémlemezfedés, faszerkezetű teraszok jelennek meg az épületen.

Általánosságban elmondható, hogy a fejlesztések során előnyben részesítjük az új környezetbarát technikákat. Kifejezetten igaz ez az energetikai fejlesztéseink során.

Városi Óvodák és bölcsőde fejlesztése

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00008 kódszámú „A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése” elnevezésű projekt:

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül. A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00026 kódszámú „Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben” elnevezésű projekt:

Jászberényben, a Magyar utcában egy új építésű 6 nevelőcsoportos bölcsőde épület létesítése. Jászberény Városi Önkormányzat pályázati forrás felhasználásával egy új, hat csoportos bölcsődei intézmény kialakítását tervezi. A bölcsőde három fő elemre és a közöttük kialakuló térre tagolódik. A nyugati szárnyra amelyben elsősorban a konyha és kiszolgáló terei kaptak helyet, az északi szárnyra, amely a személyzeti rész, és a délkeletre néző, íves, foglalkoztatókat és kiszolgáló tereiket magába ölelő szárnyra. A három fő alaprajzi elem között található a felülvilágítókkal és magasabb légtérrel kialakított központi aula.

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00032 „A Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodájának bővítése új bölcsődei épületszárny építésével” elnevezésű projekt:

A kedvezményezett a Jászberényi Református Egyházközség, aki fenntartója és működtetője a Jászberény, Kossuth L. u. 35. alatti ingatlanon található óvodának. A projekt megvalósítása során a meglévő épület bővítése történik meg. A bővítés után az új épületszárnyban 12 fős, 0-3 éves gyermek elhelyezését biztosító bölcsőde létesül. A kivitelezési munka elvégzése után az ingatlanon működő óvodai egység valamint a létesítendő bölcsőde egymást kiegészítve, de a funkciók egymást nem zavarva tudnak működni

Zöldterület gazdálkodás

Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése

TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés-Jászberény és Jászdózsza települések összefogásával.

A projekt keretében Jászberény és Jászdózsza települések valósítanak meg turisztikai fejlesztéseket. Jászberény esetében az állatkert területén kerül kialakításra egy öko-turisztikai látogatóközpont, valamint egy tematikus játszótér.

Jászdózsán a Kápolna-Domb régészeti feltárására, ezzel összefüggésben (a feltárt leletek bemutatása vonatkozásában) a könyvtárárpület felújítására kerül sor, továbbá sor kerül a Tájház, a Tábori emlékház, illetve a Bollók emlékház felújítására és turisztikai célú hasznosítására. A támogatási kérelem a Felhívás területspecifikus mellékletének 1.2. pontjában szereplő, elkülönített fejlesztési célok/forrás felhasználási keretek közül a Jászság és Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű térség számára elkülönített indikatív keretösszegre irányul.

A TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 számú támogatási szerződés alapján a projekt összesen 299,999 millió Ft támogatásban részesült, amelyből 179,999 millió Ft Jászberényben kerül felhasználásra. A támogatási szerződés 2017 szeptemberében jött létre. Jelenleg a közbeszerzési eljárás folyik. A projekt várható fizikai befejezése 2019. év nyarán tervezett.

Meglévő zöldfelületek megőrzése, növelése parkosítás, minőségi javítás

A JVV NZrt. Jászberény Város zöldterületeinek gondozását, ápolását a városüzemeltetési szerződés keretein belül végezte a vizsgált időszakban is. Az elmúlt években bekövetkezett változások alapján a Városüzemeltetési Irodával közösen elkészült a zöldterületek pontosított nyilvántartása és azzal aktualizálásra kerültek a szerződés mellékletei. Aktívan

együttműködés volt a Polgármesteri Hivatal illetékes irodáival, szakembereivel a zöldterület gazdálkodás során jelentkező feladatok tervezésében, és végrehajtásában.

Az EU forrásból felújított területeknek a kezelése, fenntartása a belváros területén, mint a Szentháromság téri park, Mozipark – Fürdő utca –, Holló András utca, Lehel Vezér Gimnázium környéke, Zagyvaparti sétány, Conselve park, Zirzen Janka utca és a Megyeház utca közötti szakasz, továbbá a Főnix park (Főnix fészek műhely, a volt „bútor bolt”) szerves részként beépültek a JVV NZrt. zöldfelületekért felelős csoport mindennapi tevékenységébe.

A közterületen kihelyezett padok, egyéb közterületi bútorok, eszközök fenntartása, tisztítása, karbantartása heti rendszerességgel történik meg. 2016. október hónaptól napi rendszerességgel történik a belvárosi járdák mentesítése a galamb ürüléktől összesen 1.700 m² területen, valamint a Zagyvaparti sétányon 2017. tavaszán telepített 8 db kutyapiszok tároló fenntartása.

A belváros területén a pozitív szemlélet elérése érdekében területrendezés és új környezet kialakítása történt a következő helyszíneken: Zoltán utca: 6 db boróka, 225 db törpe lonc ültetése talajcserével; lewendula ültetése valósult meg a következő területeken: Conselve park 12 db, Szentháromság téri park (összesen:80 db) utólagos pótlás Szentháromság téri park 16 db, Fornetti előtt 3 db, Margit-sziget bejárat 8 db;

Bajnok úti játszótéren 64 fm sövény körbe ültetéssel biztonságossá tette a gyerekek számára a területet (2016 ősz).

2016 ősszel valósult meg az önkormányzati fásítás, így növekedett a fenntartási állomány összesen 220 db facsemetével szerte a városban. A Zagyvaparti sétányon 2017 tavasz folyamán 39 db szomorú fűzfa ültetés során a gazdagodott a folyó menti sétány, így ezen a szakaszon a JVV NZRT. fenntartási állománya kb. 100 db fűzfa csemetére terjed ki. 68 db fűzfa kisebb csemete karózása törzsvédelemmel, amelyet a JVV NZrt. kivitelezett-biztonságossá teszi növekedésüket.

A Zagyvaparti sétány felülete és a házak, épületek fala közötti rész eróziójának megelőzésére 2016 ősz folyamán megvalósította a JVV NZrt. koncepcióját.

A tervezési terület a Nádor úti híd és a Fahíd között található, a Zagyva folyó mindkét partján. A környezetrendezési koncepció célja az erózió visszaszorítása mellett, egy az egész évben színes, látványos környezet kialakítása a városi Zagyva központi szakaszán.

Súlyozott figyelmet kapott a rézsúk füvesítése, a padok környékének dúsabb növényborítása, valamint az árnyéktűtő „igénytelenebb” növények felhasználása.

A fentebb említett árnyéktűtő, gyep pótló, tarackoló fajok feladata még a vad és gyomnövények visszaszorítása is. A tervezett növények megfelelnek a helyi klimatikus és talaj feltételeknek, gondozásuk nem igényel magas költségeket. Így összesen 1.265 db lombhullató, talajtakaró, örökzöldcserje, évelő és díszfüvek lettek beültetve és a tereprendezés, füvesítés és felülvetés közel 1.000 m²-en valósult meg.

A szózásra alkalmazott megfelelő anyagok kiválasztása

A belváros területén a JVV NZrt. egyre több – legfőképpen az EU forrásból felújított – területen tért át a NaCl helyett a környezetkímélő CaCl és fűrészpors, illetve faforgács alkalmazására a síkosság-mentesítési munkák során, a fokozott állagvédelmük érdekében.

A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során

Az épített és a zöldfelületi értékek helyi védelméről szóló 34/2003. (VI. 30.) önkormányzati rendelet 2017. szeptember 30-án hatályát veszítette. A helyi védelemmel kapcsolatos előírásokat a 2017. október 1-től hatályos, a településképp védelméről szóló 18/2017. (IX. 14.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza.

Csemetekert

A 2016. év novemberében a közmunkaprogramra épülő, önkormányzati tulajdonú csemetekertből pontosan **194 db** megerősödött facsemete kiültetése valósult meg, melyek Jászberény város közterületeire kerültek, a következő megoszlásban:

92 db magas kőris (*Fraxinus excelsior* „Westhofs glorie”),
36 db vérjuhar (*Acer platanoides* „Crimson king”), illetve
66 db gömbkőris (*Fraxinus ornus* „Mecsek”).

A tápanyag utánpótlását követően a csemetekertben felszabadult terület új, fiatal facsemetékkel lett betelepítve:

- 40 db magas kőris (*Fraxinus excelsior* „Altena”)
- 50 db ezüst hárs (*Tilia tomentosa* „Szeleste”)
- 50 db nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis* „Nebraska”)
- 138 db tarkalevelű juhar (*Acer platanoides* „Drummondii”)

A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.

2013 nyarán a Jászberény Városi Önkormányzat lakossági fórumot hívott össze a Jászberényben található társasházak közös képviselői részére, melynek témája volt a társasházak környezetében lévő közterületek gondozás céljából történő átadása. A sorozatos egyeztetéseket, illetve a területek lehatárolását követően végezetül 11 társasház tartotta érdemesnek az Önkormányzattal történő ez irányú együttműködést.

A 2017. évben a már korábban csatlakozott társasházak valamennyien folytatták a területek gondozását, illetve két új társasház is kifejezte együttműködési szándékát és kötött a Jászberény Városi Önkormányzattal haszonkölcsön szerződést önkormányzati tulajdonú területek haszonkölcsönbe vételét illetően. Összefoglalva **18 db társasház, illetve 1 db egyesület** gondozza és fejleszti az Önkormányzat tulajdonában lévő, haszonkölcsönbe adott, összesen **48249 m²** nagyságú közterületi zöldfelületet.

Vasútállomás és környékének rendezése

TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat „Iparterületek infrastrukturális fejlesztése Jászberényben”: Rákóczi út (Sportpálya utcától - Vaspálya utcáig) útburkolat felújítás, Vaspálya utca útburkolat felújítás, Vaspálya utca minimális meghosszabbítása és kapcsolódó kamion és buszparkoló területek útépitése és hozzá kapcsolódó csapadékvíz elvezetés elkészítése. A pályázat elbírálásának döntésére várunk. MÁV Zrt.-vel egyeztetést folytatunk további fejlesztések kapcsán.

Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48- asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is.

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELEM

A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően

Az épített és a zöldfelületi értékek helyi védelméről szóló 34/2003. (VI. 30.) önkormányzati rendelet 2017. szeptember 30-án hatályát veszítette. A helyi védelemmel kapcsolatos előírásokat a 2017. október 1-től hatályos Rendelet tartalmazza.

A Rendelet mellékletét képezi a védett épített értékek (1. sz. melléklet) és a védett zöldfelületi értékek (2. sz. táblázat) felsorolása.

A Rendelet 28. §-a tartalmazza a természeti táj és értékek védelmére vonatkozó előírásokat.

A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

Az eltelt 1 évben több, a városképet meghatározó középület megújult. A város pályázati lehetőséggel támogatja a társasházak homlokzatainak felújítását. A helyi védett ingatlanok felújításának támogatására 2016-ban sikeres pályázatot írtunk ki. A 2017-es költségvetésben erre a célra 2.000.000 Ft áll rendelkezésre. Jelenleg a 2016-os pályázat eredményeinek értékelése és az új pályázat kiírása zajlik.

EFOP-4.1.7-16-2017-00009 számú pályázat „Regionális szerepű népi kézműves alkotóház kialakítása a jászberényi Eördögh-házban”: Regionális szerepű népi kézműves alkotóház kialakítása az Eördögh- házban, annak teljes felújításával.

Népi Építészeti Program 2017: Kígyó utcai ingatlan felújítása: A fejlesztés célja a jelenleg üresen, helyi védettség alatt álló, önkormányzati tulajdonú, belterületi ingatlan épületének külső és belső felújítása, valamint fűtéssel és vizesblokkal történő kiegészítése, tekintettel az állagmegóvásra és értékmegőrzésre az utókor számára. A fejlesztést követően az ingatlan és épülete szervesen integrálható lesz a város épített értékeinek struktúrájába, ezzel elősegítve az ingatlanhoz kapcsolható funkcióbővítés lehetőségét.

EFOP-4.1.9-16 számú pályázat: „Jász Múzeum oktatóterének és tanulmánytárának kialakítása Jászberényben”: Kialakításra kerül egy 15 főből álló csoport befogadására, leültetésére és egyidejű foglalkoztatására alkalmas tér (oktatóterem és hozzá kapcsolódó kiszolgáló helyiségek) a földszinten, ahol lehetővé válik a nem formális és informális tanulási alkalmak, képzések, programok megtartása.

Kialakításra kerül továbbá egy tanulmánytár, mely néprajzi tanulmánytár (múzeumpedagógiai oktatóterrel), valamint régészeti és helytörténeti tanulmánytár fő profilokkal kerül kialakításra az emelten. A közönségfogadásra alkalmas kialakításával a helyi és térségi látogatók száma növekedhet az intézmény szintjén, továbbá a fejlesztés eredményeként a tanulmánytár alkalmas beltéri csoportos tevékenységek és közösségépítés célját szolgáló foglalkozások és események, továbbá múzeumpedagógiai foglalkozások bonyolítására is. A tanulmánytár nyilvánosan látogatható, korszerű állományvédelmi és műtárgybiztonsági feltételeknek megfelelő múzeumpedagógiai célokat szolgál, de egyben egy korszerű raktárként is funkcionál.

VP-6-7.2.1-7.4.13-17 számú pályázat: „Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése- Vásártér fejlesztése” Pályázat célja a Jászberény külterületén található Vásártér infrastruktúra fejlesztése, amely tartalmazza a fedett és fedetlen elárusítóhelyek kialakítását, út és járda felújítást, büfé, iroda, raktárak és wc kialakítását előre gyártott konténeres megoldással, illetve kerítés és kapu felújítást valamint utcabútorok elhelyezését (szemetes, pad, biciklitároló).

Utcai sporteszközök, futópálya: 7 db új kültéri sportpark és 1 db futókör beszerzése, kivitelezése. A program keretében 7 helyszínen, kültéri, ingyenes sportolásra szolgáló Street workout eszközök kerülnek beépítésre, valamint egy 400 méteres futókör létesül.

A JVV NZrt. a közterületen található helyi jelentőségű természetvédelmi területek gondozását karbantartását folyamatosan végzi.

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME NEK KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás

A lakosság az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján tájékozódhat a hatályos jogszabályi előírásokról, valamint a légszennyezés hatásairól. (<http://www.levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>)

A manuális mérőhálózatban 2016. évben 89 településen folyt a légszennyezettség vizsgálata, ezen belül nitrogén-dioxid mintavétel 78 településen, kén-dioxid mintavétel 10 településen, ülepedő por mintavétel pedig 21 településen történt.

A nitrogén-dioxid és kén-dioxid mintavétel naponta illetve kétnaponta, ülepedő por mintavétel pedig 30 napos ciklusban történik

Jászberényhez legközelebb automata mérőhely Szolnokon található, illetve Jászberényben (Lehel vezér tér 18.) manuális mérőhely még továbbra is üzemel.

A levegő minősítését a mérőhelyek körzetében az ún. légszennyezettségi index alapján végzik, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló, és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg.

	1	2	3	4	5
<i>Nitrogén-dioxid ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)</i>	Kiváló	Jó	Megfelelő	Szennyezett	Erősen szennyezett
órás átlag	0-40	40-80	80-100	100-400	400-
24 órás átlag	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
Éves átlag	0-16	16-32	32-40	40-80	80

4. táblázat Légszennyezettségi index

A légszennyezettségi index szerinti értékelés tekintetében a rendelkezésre álló teljes 2016. évi adatállomány alapján éves határértékhez viszonyítva **Jászberény megfelelő (3)** minősítést kapott.

Légszennyező anyag típusok	Éves határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 órás határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Nitrogén-dioxid	40	85

5. táblázat A légszennyezettség éves és 24 órás egészségügyi határértékei

Település	Éves átlag	24 órás átlagok alapján				
Jászberény		Maximum	Elméleti adat (db)	Tényleges mért adat (db)	Adat (%)	Határérték túllépés (db)

2011	25,98	110,85	365	354	96,99	4
2012	17,59	57,98	366	324	88,52	0
2013	23,96	82,5	365	297	81,37	0
2014	27,68	100,2	365	334	91,51	2
2015	23,61	96,2	365	334	91,51	5
2016	37,79	133,76	366	336	91,8	18

6. táblázat Jászberény, NO₂ mérési eredmények (2015. év, µg/m³, forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat)

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztályán a parlagfű mentesítéssel kapcsolatos ellenőrzéseket 2017. július 1-től kezdődően végeztük az illetékességi területünkhöz tartozó 18 településen.

Az ellenőrizendő illetékességi területünk külterület és zártkert vonatkozásában összesen 10.947,0532 ha.

Jászberény település közigazgatási területén (külterület, zártkert) végzett ellenőrzések során 19 db elektronikus jegyzőkönyvet rögzítettünk és továbbítottunk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (a továbbiakban: növényvédelmi hatóság) részére, amelyekből 4 nemleges jegyzőkönyvet jelentett, mert a bejelentésre történő helyszíni szemle során megállapításra került, hogy parlagfűvel nem volt fertőzött a terület vagy pedig az ellenőrzés időpontjára végrehajtották a parlagfű elleni védekezést. Továbbá 15 db parlagfűvel fertőzött területre vonatkozó jegyzőkönyvet rögzítettünk, a területet tekintve pedig 26,1858 ha-on került parlagfüves poligon felmérésre 15 helyrajzi számot érintően.

Valamint tájékoztatom, hogy a fertőzött területek mentesítésére irányuló kényszerkaszálások elrendelése a növényvédelmi hatóság hatásköre.

A 2017. évi parlagfű elleni közérdekű védekezés időszakára általánosságban jellemző, hogy a nyári csapadékmentes meleg időjárás következtében a parlagfű fejlődése és növekedése augusztus hónap végén indult meg intenzívebben, viszont akkor ugrásszerű növekedés volt megfigyelhető a fertőzött területek elszaporodásának tekintetében, mind a learatott gabonatarlók, mind pedig azon napraforgó és kukoricatáblák esetében, ahol nem bizonyult megfelelőnek a tavaszi növényvédőszeres gyomirtás.

A hivatalunkhoz érkezett lakossági bejelentésekre a tavalyi évhez hasonlóan még most is jellemző volt, hogy főleg a Parlagfű Bejelentő Rendszerben rögzített bejelentések nagy része megalapozatlan, mert a beazonosított helyszínen sem parlagfű fertőzés, sem pedig más gyomnövények megtelepedése nem volt jellemző a területekre.

Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben

Jászberény Város Önkormányzata 2017. évben is csatlakozott az Európai Mobilitási Hét (2017. szeptember 16-22.) kezdeményezéséhez. A programok lebonyolításával idén is a Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: Jászkerület Nonprofit Kft.) bízta meg.

A városi közlekedés egészségre és környezetre gyakorolt negatív hatásai miatt életre hívott Európai Mobilitási Hét idei évi jelmondata: **Közös út, közös jövő!**

Fő célkitűzése továbbra is, hogy mind többekhez jusson el az eseménysorozat üzenete: érdemes és helyes a környezetkímélő közlekedési módok, a közösségi közlekedés, a kerékpározás vagy akár a gyaloglás mellett döntenünk, az ésszerű hulladékgazdálkodást követnünk, a megújuló energiákat használnunk, a környezetünket védenünk.

Programunk igyekezett az autóhasználat helyett a környezetbarát alternatívákat és közlekedési módokat előtérbe helyezni, a szokások megváltoztatására és a fenntartható fejlődésre irányítani a figyelmet, ezáltal a városban élők életminőségének javítására helyezve a hangsúlyt.

Fontosnak tartottuk a főként kerékpárosokra, gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok megismertetését, ismertebbé tételét. Remélhetőleg az e napon megismert szabályok, evidensnek tűnő törvényszerűségek, olykor rosszul ismert szabályok kiigazításai segítségével lesznek a lakosságnak a balesetmentes közlekedésben.

Az idei év **Európai Mobilitási Hét** ismét előadásokkal kezdődött Balesetmentes közlekedés óvodásoknak, kisiskolásoknak címmel. Az Ifjúsági Házban mindkét nap több mint 150-150 óvodás és kisiskolás vett részt az interaktívan szórakoztató és tanító előadáson. Az előadást meglepő módon a gyalogosokra vonatkozó szabályokkal kezdte Orosz Tibor rendőr főtörzszászlós, balesetvédelmi előadó. Hiszen mindnyájan közlekedünk, mert a közlekedés legvédtelenebb, ezért legfontosabb résztvevői a gyalogosok. Sok esetben a legfontosabb

dolgok, amire egyébként nagyon oda kell figyelnünk, sehova sincsenek leírva. Később a kerékpáros közlekedésre tért ki az előadó, a kerékpár kötelező alkatrészein túl játékos formában adta át a kisiskolásoknak a tudást.

Az **Európai Autómentes Nap** szeptember 17-én vasárnap az időjárás viszontagságai miatt az előző évekhez képest kicsit más rendben zajlott.

A Jászkerület Nonprofit Kft. kollégái felépítették a rendezvény lebonyolításához szükséges elemeket, felkészülten várták a résztvevőket, de az eső miatt sajnos alacsony volt a látogatottság.

Fő rendezvényként idén is a **Gördülő bejárást** szerveztük meg a város kerékpárútjain a reggeli órákban. Ehhez idén is bárki, bármilyen emberi erővel hajtott járművel vagy gyalogosan csatlakozhatott. Az esős időben 9.00 órakor a város négy fő kivezető útja melletti kerékpárutak végén négy különálló csoport indult el a központi rendezvényre. A regisztrációt követően együtt haladtak a kerékpáros, gördülő csoportok és bejárták a város szinte összes kerékpárútját. A központi rendezvényre érve (Szentháromság tér) minden teljesítőt ajándékkal vártunk. A Gördülő bejárást a zord időjárás ellenére jó hangulatban és hasznosan telt, kb. 150 fő résztvevővel. Minden csoportot a Jászkerület Nonprofit Kft. egy kollégája, illetve egy-egy, a városvezetésben jelentős személy kísért. A rendőrség munkatársai pedig a menet élén haladva majd minden kereszteződésben elmondták a helyes közlekedés szabályait, felhívták a figyelmet a balesetmentes közlekedésre. Segítségükkel a város kerékpárosai a jövőben önmagunkra és az autósokra nézve is biztonságosabban közlekedhetnek.

A program a zord idő ellenére is keresett volt. Sok kisgyermekes család az időjárásnak megfelelő öltözékben vett részt a programon. A rendezvénysorozat ezen elemében osztottuk ki a Bizottságtól kapott összegből vásárolt fényvisszaverő vállpántok felét, melyeket a későbbiekben a kerékpáros, gyalogos közlekedés során jól tudnak hasznosítani a résztvevők.

Az esős idő miatt kevesebben jöttek el a rendezvényre, mint vártuk, így a fényvisszaverő vállpántok egy része megmaradt. Mivel a rendezvény célja a balesetmentes kerékpáros közlekedés népszerűsítése a városban és ráirányítani a figyelmet a kerékpárutak helyes használatának a jelentőségére, szeretnénk, ha a megvásárolt mellények betölthetnék ezt a funkciót és eljutnának a célközönséghez. Ezért a megmaradt darabokat átadtuk a Jászberényi Rendőrkapitányságnak (5100 Jászberény, Hatvani út 1., Dr. Tóth Péter rendőr ezredes, rendőrségi főtanácsos, megbízott kapitányság-vezető) ugyanezen célra való felhasználásra.

A **színpadi műsorok** – noha igen készültek a helyi csoportok – az állandóvá váló eső miatt nem valósulhattak meg.

A **közlekedési, környezettudatos totót** külön készítettük el az elsős, felsős, középiskolás és felnőtt kategóriákban.

Készítettünk külön **környezetvédelmi feladatlapot** is.

Az **ökológiai lábnyom számítás** során megtudhattuk, hogy egyénenként mennyi területet használunk fel a Föld tartalékaiból.

A **kerékpár, görkorcsolya, műanyag motor ügyességi versenyekkel** az idei évben is készültünk.

A **spinning kerékpárokat és a kalandparkot, trambulint** most is egész nap ingyenesen használhatóvá kívántuk tenni. Mindezek az eső miatt szintén nem valósulhattak meg.

Emellett **újdonságokkal** is készültünk az idei évben.

Az **ökológiai ötletláda** véleményem szerint egy régi hiányt pótol. Itt lehetőséget adtunk a lakosságnak, hogy kifejtse véleményét, hozzászólhasson a város ökológiai szerepvállalásához,

kerékpáros, gyalogos közlekedéséhez. A lakosság itt elmondhatta miben szeretne javulást, változást a városban,

A **lakatnyitási verseny bekötött szemmel** néhány fővel meg tudott valósulni.

Az **abronchajtás, hybrid autók bemutatása, CUBE kerékpárok tesztje** az eső miatt szintén elmaradt.

A **szerencsekerék**, amely egy igazi kerékpárkerékből lett kialakítva, még így is igen népszerű volt. A Gördülő bejárás végeztével, a szakadó eső ellenére is sorban álltak a kerékpárosok, hogy szerencsét próbáljanak.

A *Magyar Vöröskereszt Jászsági Területi Szervezete Ifjúsági Csoportja* elsősegély-nyújtási, balesetkezelési szituációkkal és az újraélesztés módjának megtanításával készültek a rendezvényre, mindezt színpadi jelenléttel is szerették volna megerősíteni.

A *JNSZ Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya* mérésekkel, szűrésekkel és életmódbeli tanácsadással, valamint kézműves foglalkozással, totókkal, játékokkal járult volna hozzá a rendezvény sikeréhez.

A *Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Zrt.* be kívánta mutatni Jászberény új hulladékgazdálkodási projektjét: az otthon történő szelektív válogatás előnyét, a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés programját, az új hulladékudvar népszerűsítését, a komposztáló bemutatását. A Zrt. kollégái totóval, játékokkal, környezetvédelmi programmal, rajzversennyel, ajándékokkal készültek a rendezvényre.

Új csatlakozó partner volt az *Egészségfejlesztési Iroda*. Programjuk többre volt: bemelegítés, levezetés kerékpározáshoz, gyógytorna tanácsadás ülő, álló munkát végzőknek, nordic walking, dietetikai tanácsadás.

Noha az előbb felsorolt csoportok felkészülten és kellő létszámmal, teljes felszereltséggel meg is jelentek az eseményen, az eső miatt sajnos nem tudtak érvényesülni.

A legkitartóbbak a 298. sz. *Lehel Vezér Cserkészcsapat* volt. Ők gazdag programmal (kerékgyszerelés, tandem bicikli, II. vh. kerékpár) és nagyon gazdag, színvonalas, felkészült felszereltséggel érkeztek. Az eső ellenére kitartóan toborozták a résztvevőket, vendégül látták meleg ételekkel, italokkal, filmvetítéssel, kedves szóval.

A program elmaradhatatlan partnere volt a *Jászberényi Rendőrkapitányság* is. Olyannyira, hogy az Európai Mobilitási Hét az ő általuk megtartott előadásokkal kezdődött (óvodás, iskolás). Az Autómentes Napon a IV. Jászberényi Zsaru Napok és a Megelőzési és Tanácsadási Konferencia sorozatának újabb állomásaként került megrendezésre a program. Ismét itt volt a népszerű ingyenes kerékpár-gravírozás és nyilvántartásba vétel, rendőrségi szakmai eszközök bemutatója, kipróbálása, bűn- és baleset-megelőzési program, animációs KRESZ teszt felnőtteknek, kerékpáros pálya kicsiknek, közlekedési színezők, rajzolók, részeg szemüveg használta, totók: drog, alkohol, dohányzás, bűnmegelőzési és áldozatvédelmi felvilágosítás, kiadványok. Az eső ellenére a rendőrök kitartottak és kevés látogató meg is tisztelte őket tevékenységük meglátogatásával.

Emellett az Autómentes Napot követően nyílt hét vette kezdetét a Jászberényi Rendőrkapitányságon óvodások, iskolások részére – ehhez kapcsolódóan előadások voltak több témában (drog, alkohol, dohányzás, kábítószer, prevenció, gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai), rendőrségi ruházat és eszközök fel- és kipróbálása, részeg szemüveggel feladatok teljesítése.

A Jászberényi Hivatásos Tűzoltóság felépítette saját nagy sátrát és a rossz idő ellenére is megvalósította programját: tűzoltó gépjárművek, szakmai eszközök, felszerelése bemutatója, kipróbálása, tálcátűz oltása kis tűzoltóknak öltözve, füstsátor felállítása (ez elmaradt), rajzolási lehetőség, tűzvédelemi totó, tábori konyha felállítása.

A Magyar Honvédség Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság évek óta partnerünk a az autómentes napon. Hatástalanított fegyverekkel, katonai toborzással tették színesebbé a programot.

A rendezvény sikeréhez az idei évben is hozzájárultak a *kerékpár és sport üzletek* támogatásaikkal.

Az évek óta sikeres 2 hetes autómentes napot követő programelemet az idei évben is megtartottuk: Kerékpározz, gyalogolj, süttizz, fagyizz! kampány, melyben cukrászdákat kértünk fel az együttműködésre. A csatlakozó üzletek azt vállalták, hogy aki gyalog vagy kerékpárral érkezik, az adott helyen 20% kedvezményt kap a teljes termékkörből két héten keresztül. Ezzel is ráirányítottuk a figyelmet arra, hogy ha nem szükséges, ne autóval közlekedjünk, legyen családi, szabadidős, aktív program egy közös fagyizás!

Összefoglalás:

Az Európai Mobilitási Hétbe immár 12. alkalommal becsatlakozó Jászberény városának felkérésére a Jászkerület Nonprofit Kft. az idei évben is hasznos, a jól bevált és új programokkal egyaránt készült a rendezvényre.

A program a környezetvédelem mellett az idén is azt a célt szolgálta, hogy a város lakosai nagyobb biztonságérzetben, kiszámíthatóbban, tudatosabban közlekedjenek, ezáltal csökkenjen a kerékpáros, gyalogos balesetek száma. A Mobilitási Hét során – akár célzott csoportoknak is – több szempontból ráirányítottuk a figyelmet a helyes közlekedésre, de a környezetvédelemre, környezettudatosságra is, a lakosok olyan ismereteket szerezhettek, melyeket a későbbiekben jól tudnak hasznosítani. Az Autómentes Napon kiosztott ajándékok (fényvisszaverő eszközök, ruházat) szintén a balesetmentes közlekedést szolgálják a későbbiekben.

A kerékpározás, gyaloglás fontosságán túl a fenntartható fejlődés, az észszerű hulladékgazdálkodás, a megújuló energiaforrások használata, a globális felmelegedés visszaszorítása és összességében az élhetőbb város kialakítása és a városi életminőség javítása célok megvalósítása sikeres volt.

A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

Környezetvédelmi hatósági ügyben a zenét szolgáltató vendéglátó egységek üzemelésének megkezdésével kapcsolatban 2017-ben zajkibocsátási határérték megállapítására és jogutódlására vonatkozóan összesen 1 hatósági eljárás lefolytatására került sor.

Kerékpárút hálózat fejlesztése

TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00013 számú pályázat „Kerékpárosbarát fejlesztések Jászberényben”

1.Gyöngyösi út – Lehel vezér tér (32. számú főút) (Rácz Aladár utca – Megyeház utca közötti szakasz): elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút 411 m hosszban;

2. Nádor utcai kerékpárút szakasz meghosszabbítása - elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút 46 m hosszban. Az átépítésre kerülő parkolóban 30 db személygépjármű parkoló kerül kijelölésre, melyből 2 db mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyként funkcionál;
3. Szent István körút kerékpárút szakasz Szent István krt.-on kialakításra kerülő elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút nyomvonalához 966 m hosszban;
4. Mária utca, Szelei út (3117 közút) – 494 méter hosszú közlekedési létesítmény kerül kialakításra. Szent Kúti téren: 13 db parkoló kerül kialakításra, Szelei úton - Kórház előtt: 4 db parkoló kerül kialakításra;
5. Szelei úti kerékpárút szakasz – 280 méter hosszú közlekedési létesítmény kerül kialakításra. 24 db parkoló állás kerül kiépítésre;
6. Vásártér utca és Jász-Plasztik Kft. bekötő útja között vezetett kerékpárút: A kerékpárút összesen 1500 m hosszban létesül, ebből 1200 m épített szakasz;
7. Nagykátai úti kerékpárút szakasz felújítása (Önállóan nem támogatható tevékenységek) – meglevő elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút Fémnyomó utca és a Vaspálya utca közötti szakasza.

A projekt keretében kiemelt hangsúlyt kap a szemléletformálás - mind a lakosság, mind pedig az Oktatási intézmények számára.

Belterületi utak felújítása

TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „*Iparterületek infrastrukturális fejlesztése Jászberényben*”: Rákóczi út (Sportpálya utcától – Vaspálya utcáig) útburkolat felújítás, Vaspálya utca útburkolat felújítás, Vaspálya utca minimális meghosszabbítása és kapcsolódó kamion és buszparkoló területek útépitése és hozzá kapcsolódó csapadékvíz elvezetés elkészítése. Kerekudvari út és közmű fejlesztése

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „*Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában*” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48-asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is. A pályázat elbírálás alatt van, döntésre várunk.

Útfelújítás történt az alábbi helyszíneken:

A 2016. évi útfelújítások I és II. ütemének keretén belül elkészült a Liget utcai, Régivágóhíd utcai, Árok utcai, Csörsz utcai, Fazekas utcai (Tóth u. és Szabó u. között a parkoló folytatásával), Puskin sétány (Szent Imre herceg u. és Móricz híd között), Szent István körúti óvoda környezetében lévő (út és parkolónál a Szarka utcai, Sármány utcai (Bedekovich u. – Perc u. között), Ifjúság utcai és a Fecske utcai útburkolat felújítása. Az útburkolat felújításokon túl útalap építés történt a Nádor utcai lakótelepen a 2. és 3. szám közötti belső útján, a Tímár utcában, valamint a Kormányhivatal hátsóbejárójánál. Az útfelújítás során új aszfaltburkolat terítése, valamint az útburkolat mellett kiemelt szegély készítés, vagy padka stabilizáció készült. Az útalap építés során az előkészítő földmunkák elvégzése, majd a hengerezéses kőszórás történt meg. A kivitelezési munkák összértéke bruttó 110.690.841,- Ft.

A 2017. évi útfelújítások I. ütemének keretén belül elkészült a Juhász utcai, Jókai utcai részleges (Rákóczi u.-Bem u. között) és a Vásártér utcai részleges (Jásztelki úttól a Jákóhalmi útig, parkoló nélkül) útburkolat felújítása, Az útfelújítás során új aszfaltburkolat terítése,

valamint az útburkolat mellett kiemelt szegélykészítés, vagy padka stabilizáció készült. A kivitelezés értéke bruttó 44.470.000,- Ft.

A 2017. évi útfelújítások II. ütemének a kivitelezése jelenleg folyik.

Közmunka program által ebben az évben 2200 fm járda épült. A munka értéke 10.560.000,- Ft

- Önerős járdaépítés keretében mintegy 516 m² járda megépítését igényelte a lakosság, amelynek anyagára 1.757.992,- Ft. A járdaépítések jelenleg folyamatban vannak.
- egyéni képviselői keret terhére egyedi igény szerint
- A 2017. évi körzeti fejlesztési kereten belül külső vállalkozók által közel 3400 m² járda felújítása történt meg, melynek összértéke 30.350.477,- Ft.
- Serház utcában burkolat felújítás
- Kossuth L. u. 14-18. előtt burkolat felújítás

Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00012 számú pályázat „*Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Gróf Apponyi Albert általános iskola épületének energetikai korszerűsítése*”

A projekt keretében az épület energetikai fejlesztésére kerül sor, az alábbi tervezett műszaki tartalom szerint: Az épület új homlokzati hőszigetelést kap EPS rendszerben, a lapostetőt jelentősen szigeteljük. Cseréljük az elöregedett fa ablakokat és a fém szerkezetű üvegfalakat is. Az új nyílászárók műanyag szerkezetek, 3 rétegű hőszigetelő üvegezéssel. A korábbi fejlesztésekben beépített hőszigetelésben megfelelő műanyag nyílászárókat és az új hőhídmentes alumínium portált meghagyjuk. Az iskola gépészeti helyiségében lévő meglévő gázkazános rendszer, illetve a meleg víz tároló rendszer elbontásra kerül, helyette egy új kondenzációs gázkazán rendszer és meleg víz tároló csoport kerül telepítésre. A hőleadók, radiátorok maradnak, de a csőcsatlakozásukhoz új szabályzó szelepek kerülnek.

A projekt megvalósulási ideje: 2018. október 31.

TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00011 számú pályázat „*Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Bercsényi úti általános iskola épületének energetikai korszerűsítése*”

A projekt keretében a főépület energetikai fejlesztésére kerül sor, az alábbi tervezett műszaki tartalom szerint: Az épület homlokzati hőszigetelést kap EPS rendszerben, a régi épületszárny földemét jelentősen szigeteljük, az új épületszárny földemét a szabványnak megfelelőre vastagítjuk. Cseréljük az elöregedett fa ablakokat. Az új nyílászárók szintén fa szerkezetek, 3 rétegű hőszigetelő üvegezéssel. Az iskola gépészeti helyiségében meglévő gázkazános rendszer részben elbontásra kerül, helyette egy új talajhő-víz hőszivattyús rendszer kerül telepítésre. Az épületben levő hőleadók, radiátorok maradnak. A meleg víz készítés helyileg megoldott, amely megtartásra kerül. Az új talajhő-víz hőszivattyú működtetéséhez felhasznált elektromos többlet energia mennyiség, döntő részét a tetőkre szerelt napelemekkel biztosítjuk.

A projekt megvalósulási ideje: 2018. augusztus 31.

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 számú pályázat „*A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése*”

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai

intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül.

A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

A projekt megvalósulási ideje: 2018. október 31.

Társasházi ingatlanok homlokzat felújítása – Önkormányzati pályázat

A Társasház homlokzat felújítási pályázatot 2017. évben is meghirdette az Önkormányzat. A rendelkezésre álló összesen 15 millió Ft keretösszeget három társasház nyerte el:

Barátság lakásfenntartó Szövetkezet (Szabadság tér 11-13. sz. társasház), Jászberény, Kossuth L. u. 14-16-18. sz. Társasház, Jászberény, Lehel vezér tér 28. Társasház.

A fejlesztések keretében az alábbi tevékenységek valósulhatnak meg: utólagos hőszigetelés, homlokzati nyílászárók cseréje, homlokzati felület színezése, homlokzat felületképzésének megváltoztatása, erkélyek, függőfolyosók felújítása, tető héjazat csere, bádogos szerkezetek felújítása, cseréje.

A tervezett befejezési határidő mindhárom esetben 2017. június 30-a.

Közvilágítási hálózat fejlesztés / bővítés

Közvilágítás hálózat bővítés helyszínei: • 3239/12 hrsz.-ú utca (32. számú főút – Árendás utca között)

- Kálvin János utcai garázssor mentén az út mindkét oldalán
- Költő u. (Nádor u. 4. számú társasház mögött)
- Szent László u. 2-6., 8-16., 18-20., 25-31., 3-11., 13-23. számú társasházak mögötti területeken
- Átjáró u. teljes hossza
- Zoltán u. – Bercsényi u. összekötő szakasz
- Pintér Mihály u. teljes szakasza A fejlesztés 2017 június végére megtörtént. Közvilágítás bővítés helyszínei: 1. A teljesítés helyszínei:

- Tarnay Alajos u. – 1 db oszlop telepítése
- Telep u.- Munkás u. déli részére 1 db oszlop telepítése az illegális hulladéklerakás megakadályozása érdekében
- Molnár u. – 1 db oszlop telepítése
- Bem J. u.- Rákóczi út felőli végére 1 db oszlop telepítése
- Érhát u. 30. szám elé 1 db oszlop
- Szövetkezet úti üzletsorok előtti járda megvilágítása érdekében oszlopok telepítése
- Gorkij u. elején lévő garázssorhoz 1 db oszlop
- Serház u. közvilágításának megoldása, Víz u. – 1 db oszlop telepítése a Serház u.-Hatvani út közötti szakaszon.
- Kossuth L. u. 14. szám alatt lévő társasház aljában lévő üzletsorok előtti járda megvilágítása érdekében oszlopok telepítése.
- Puskin sétány- Móricz Zsigmond utcai Zagyva kishíd melletti villanyoszlopra két karos 90-fokos lámpa elhelyezése.
- Puskin sétány- játszótér mögötti terület megvilágítása.

A fejlesztés 2017. július végéig megtörtént.

GZR-T-Ö-2016-0010 számú pályázat Elektromos töltőállomás létesítése: A támogatás közcélú, diszkrimináció-mentesen és bármikor elérhető elektromos töltőállomások

telepítésére igényelhető, vállalva azok 5 évig történő üzemeltetését. Helyszín: 48-asok tere melletti parkoló (5100 Jászberény, 6348 hrsz.) Szőlő- Csokor utca sarka.

ÖSSZEGZÉS

A Környezetvédelmi Programban illetve az akciótervben foglaltak megvalósítása minden évben kiemelt feladatot jelent az Önkormányzat, a szakbizottságok és az érintett intézmények, civil szervezetek számára. Továbbra is kiemelt feladat a lakosság környezettudatos szemléletformálása, környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten történő erősítése, az anyagi források megteremtése.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámoló megvitatása után az alábbi határozati javaslatot – egyszerű többséggel – elfogadni szíveskedjen!

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2017. (XI. 15.) határozata

A Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolót elfogadta.

Erről értesülnek:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
3. Városüzemeltetési Bizottság valamennyi tagja,
4. Képviselő-testület valamennyi tagja,
5. Irattár.

Jászberény, 2017. október 31.

***Lányi László s. k.
irodavezető***

1. számú melléklet

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése

KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA JÁSZBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYÉBEN

Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése a Pedagógiai Program alapján

Az intézmény pedagógiai programjának fő célkitűzéseinkben kiemelt:

- a környezeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolás;
- a természet- és **környezetvédelem, a környezettudatos magatartás kialakítása,**
- **az ökológiai szemléletmód alakítása,** a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megóvására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.

Az óvodák tevékenységrendszere és tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **környezettudatos magatartásának** alapozását.

A *környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján*, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

Környezeti nevelés, oktatás az intézményben

A környezetvédelmi nevelés beépül a napi pedagógiai munkába. A hétköznapiak során természetesen jelennek meg a fenntarthatóság elemei.

Környezetbarát feltételek biztosítása az óvodákban

- ✓ Az óvodák csoportszobái és egyéb helyiségei **energiatakarékos izzókkal** vannak ellátva.

- ✓ A takarékos vízfogyasztásra nevelés érdekében **hideg-meleg kevert csapvíz** áll rendelkezésre a mosdókban, a csapokra **takarékos szűrőfejek** kerültek felszerelésre.
- ✓ **Energiatakarékosak a WC – tartályok**, valamint a folyékony szappanadagolók.
- ✓ A Központi Óvodában **napkollektor** pótolja a meleg vizet.
- ✓ Valamennyi óvoda rendelkezik **komposztáló edénnyel, szelektív hulladékgyűjtőkkel, használati gyűjtőkkel**.
- ✓ A gázkazános **központi fűtések esetében szakaszos fűtés** biztosított.
- ✓ A főbejárat **ajtókon automatikus zárók** segítik a meleg levegő épületben tartását.
- ✓ Környezetkímélő, **környezetbarát tisztítószer** alkalmazására kerül sor.
- ✓ A **vegyszeres flakonok** kezelése külön történik.
- ✓ **Környezetbarát irodaszerek** vásárlása szorgalmazott.

Folyamatos tevékenységek a környezettudatos szemlélet és gondolkodás érdekében

A hulladékok szelektálása naponta folyamatosan valósult meg.

Papírgyűjtés alkalmával megismerték az újra papír készítését, az elszállított papírért kapott pénzből a környezetvédelméhez kapcsolódó játékokat, eszközöket vásároltak az óvodák. Év közben minden csoportszobában külön gyűjtötték a papír hulladékot egy szemetes tárolóban.

A **műanyagpalack gyűjtése** érdekében valamennyi óvodában falra szerelt zsugorító található, melyet a gyerekek napi rendszerességgel használtak.

Az összenyomott palackokat szelektív gyűjtőbe helyezték a gyerekek és onnan kerül elszállításra.

A játéktémákba olyan tevékenységeket építettek be, melyben szerepet kapott az **újrahasznosítás**.

A barkácsolás során felhasználták a tejfölös poharakat, kupakokat, dugókat, dobozokat, flakonokat, stb.

Kísérletek alkalmával tudatosításra került a levegő-, a föld- és az élő vizek szennyezettségének káros hatása a környezetre.

Évszakonként figyelemmel kísérték a **gyógynövények** virágzását, begyűjthetőségét a környező réteken, erdőkben: május végén, június elején bodza -, kamilla -, hársfavirágot, november elején csipkebogyót gyűjtöttek a gyermekek, melyből teát készítettek.

Az **egészséges ételmiszerfogyasztás** szokásainak alapozása érdekében hetente egy napon az óvodák zöldség-, gyümölcsnapot tartottak.

A feleslegessé vált zöldség-gyümölcs hulladékot a gyermekek közösen helyezték el az óvodai komposztálóban.

Az **energiatakarékosság** érdekében gyermekfelelősök figyelték a lámpák használatát, illetve télen a nyitott ajtók bezárását.

A tudatosítás érdekében megfigyelték a víz-, gáz- és villanyóra számlálóját, hogy milyen gyorsan forog, ha sok vizet foltatnak, vagy sok lámpa világít.

A **csöpögő csapok** elzárására felelős gyermekek kerülnek kijelölésre

A mosdókban a gyermekek is ügyeltek kéz- és fogmosáskor, hogy csak a **szükséges vízmennyiséget használják**.

Fogmosás közben elzárták a vízcsapot. Ugyanígy tudatosan használták a folyékony szappant is.

A gyermekeket étkezéskor arra szoktatják, hogy csak annyi vizet kérjenek a poharaikba, amennyire szükségük van.

A feleslegessé vált mennyiséget külön edénybe gyűjtik, melyet a csoportszoba növényeinek öntözésére használják.

Az óvodák a csapadékvíz gyűjtésével biztosítják a növények locsolását.

A gyermekeket értelmezhető piktogramok emlékeztetik a **takarékos energiafelhasználásra**.

A rajzoló papírok felett szomorkodó erdei állatok képe emlékezteti őket a papírhasználat korlátozására.

A vízcsap fölött csepegő csap képét látják áthúzva.

Az ünnepnapok sorát színvonalasan gyarapították azok a „Zöld Világnapok” (Víz, Föld, Állatok, stb.) melyek ünneplésével nagy hangsúly került a fenntarthatóság elemeire, a környezetvédelem fontosságára valamennyi óvodában.

A szervezett **mozgástevékenységek** kiegészültek célzott sétákkal sok esetben a **Zagyva** partra, ahol „kincseket” gyűjtöttek (pl. kavicsokat, terméseket, elhullott madártollakat, letörött ágakat, faleveleket, amelyeket ábrázoló tevékenységeken, játékokban felhasználtak), valamint a környezet tisztítását is elvégezték a gyermekek.

Rendszeres mikro-csoportos, **kerékpár túrákon** vettek részt a gyermekek a levegő tisztaságának megőrzésére érdekében.

Konkrét feladatmegvalósulások 2016. október és 2017. szeptember között

2016. október

- JNSZ Szolnok Megyei POK szervezésében az Őszi Megyei Pedagógiai Napok keretében **bemutató foglalkozást** tartott Fülöp Zoltánné a Fürkész Óvoda óvodapedagógusa a „**Tudatos vásárlási szokásokról**”. A programon 20 fő megyei óvodapedagógus vett részt.
- Papírgyűjtésre került sor több óvodában a szülők támogatásával. Megismerték a gyermekek az újra papír készítését, az elszállított papírért kapott pénzből a környezetvédelméhez kapcsolódó játékokat, eszközöket vásároltak az óvodák.

- Ősszel több **kirándulásra** került sor valamennyi óvodában, a szűkebb és tágabb környezet felfedeztetése a környezetünk megóvására nevelés érdekében. A közös élmény hozzájárult a környezetünkkel kapcsolatos ismeretek elmélyítéséhez.

- A Sasközpont munkatársai a helyszínen mutatták be a gyermekeknek a madárgyűrzést, e mellett a madárvédelem fontosságával is ismerkedtek.

- Valamennyi óvoda gyermekei részt vettek **az őszi betakarítási** munkákban, szüreteltek, répát-, krumplit-, és diót szedtek, mustot készítettek.

- A tavasszal elvégzett **kerti munka** eredményeként megtörtént a termések betakarítása. A zöldségfélékkel kiegészült a gyermekek étrendje
- Az őszi munkálatok alkalmával falevelek, növényi hulladékok gyűjtése történt, gyermekméretű eszközökkel. A zöld hulladékokat elhelyezték a **komposztálóba**, mely a kiskertekben került felhasználásra.

- A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezésre került az **Állatok Világnapja a portelevi Hétszínvirág Óvodában**. A program keretében volt: lovaglás,

házi kedvencek és kis állatok simogatása, állatok mozgását utánzó játék, állatokról szóló játékos feladatok megoldása.

- Az Állatok Világnapja keretében néhány csoport gyermekei látogatást tettek a hatvani – Vadászati Múzeumba, a helyi Állatkertbe, Jásziványba háztáji állattartás megfigyelése céljából.
- Az óvodákban állatokról szóló kiállítást, fényképgyűjtést rendeztek a kedvenc állatokról.
- A gyermekek részt vettek a Városi Könyvtárban rendezett Környezetvédelmi vetélkedőn.

2016. november

- Az **egészséges életmódra nevelő programok** szervezése keretében egészséges sütemények készítésére került sor, valamint a vizuális tevékenységekhez kapcsolva zöldség bábok és töklámpások készültek.
- **Egészség héten** ismerkedtek a **méhészettel** (kaptárok, méhviasz megismerése), volt mézkóstolás.
- Zöldség, gyümölcs figurákat készítettek a szülőkkel együtt, a városi kiállításra készülve.
- Az egészséges életmódra nevelő programok keretében – beszélgetés volt a védőnővel a helyes táplálkozásról, a fogápolásról, testünk ápolásáról, a környezetkímélő tisztítószer alkalmazásáról.
- Könyvtári foglalkozáson vettek részt a gyermekek a „környezetszennyezés – a vízszennyezés veszélyei az élővilágra” témakörben.

- Tűz projekt keretében feldolgozták a tűzgyújtás veszélyeit, környezeti ártalmait. Milyen a tűz, amikor barát és milyen, amikor ellenség? Tűzoltók jártak az óvodákban.

2016. december

- A **környezettudatos Karácsony** szervezésén belül a fenyőfa díszítése természetes anyagokkal - szalma, dió, alma, toboz - történt.
- A Fürkész-, Központi-, Hétszínvirág Óvoda gyermekei **vadettetésen** vettek részt Porteleken, a közeli vadetetőbe szénát helyeztek ki az őzeknek, répát és káposztát a nyusziknak.
- „**Egy gyermek – egy madáretető**” projekten belül műanyagüvegekből, fából készültek madáretetők, amelyeket kihelyeztek az udvarokra, játszótérre, közeli fákra, megfelelő magasságban, hogy tudják a gyermekek után töltögetni és megfigyelni a madarak életét.
- „**Madárkarácsonyt**” szerveztek az óvodák udvarán, és látogatást tettek a jászberényi Állatkertbe.

2017. január

- Valamennyi óvodánkban különös figyelemmel kísérték a gyermekek a **madarak életét**. A téli hónapokban gondoskodtak róluk.

- A védőnők foglalkozást vezettek a dohányzás megelőzéséről, egészségünkre és a környezetre gyakorolt káros hatásáról.

2017. március

- A tavaszi munkálatok során a gyermekek megkezdték a konyhakertek előkészítését. A folyamatosan végzett **kerti munka** eredménye, hogy idény zöldségekhez, gyümölcsökhöz juthattak a gyermekek saját munkájuk eredményeként, melyet közösen fogyasztottak el.
- A **Víz Világnapjának** megünneplése során, a takarékos vízfelhasználás, vízi élővilág védelme, témákat kiemelve, a víz fontosságát, körforgását hangsúlyozva dolgozták fel a csoportok.
Látogatást tettek a Jász Múzeumba, ahol a halászat, horgászat régi, népi eszközeivel ismerkedtek.
Több csoport látogatást tett az akvarisztikába, ahol akváiumi kellékeket, halakat vásároltak, majd berendezték az akváriumokat a csoportszobákban, melyeket folyamatosan gondoznak.

- **Intézményünk önkéntes környezetvédő tevékenysége a BÉKAMENTÉS, melynek szervező tevékenységét a Kuckó Óvoda végzi** a Duna-Ipoly Nemzeti Park Tápió - Hajta Tájvédelmi Körzetének területén – Farnos határában. Az intézmény 8 óvodájából a részt vevő gyermekek, három nap alatt **1025 békát mentettek meg.**

2017. április

- **Föld Napja alkalmával** csatlakoztak az óvodák a városi „Te szedd!” kezdeményezéshez, amely során megtisztították az óvodák környékét.
- **Egy gyermek – egy palánta akció** keretében a gyerekek maguk ültették el virágaikat az udvarokon, majd folyamatosan gondozták azokat.
- A **Szabad Jászok Egyesülete** a környezettudatos életmód népszerűsítése céljából, Jászberény Város Önkormányzata támogatásával **faültetési akciót** szervezett a Központi Óvoda udvarán, melynek keretében az intézmény valamennyi óvodája facsemetéket és bokrokat kapott.

A Központi Óvoda kertjének rendezése, szépítése egy munkadélutánon, közös összefogással valósult meg.

2017. május

- **A Madarak- és Fák Napjának ünnepe** a Margit szigeten került megrendezésre. Az intézményi szintű rendezvényt nyolc állomáson kellett teljesíteni, ahol mozgásos játékok keretében szereztek ismeretet madarokról, fákról. A program az Állatkert dolgozóinak együttműködésével valósult meg.

A gyermekek interneten is nyomon követték a gólyák életét. Naponta betekintettek a bekamerázott gólyafészekbe.

Az óvodák látogatásokat tettek a Sas központba, ahol ismerkedtek a védett madarakkal.

2017. június

- **Környezetvédelmi világnap** alkalmából a 6-7 éves gyermekek ismeretszerző, tevékenykedtető játékokban vettek részt. A délelőtti eseményeit a TRIÓ Rádió is figyelemmel kísérte.

A programhoz kapcsolódóan Jászberény Város Óvodai Intézménye szervezésében „Váltsuk zöldre a szürke napokat!” elnevezésű pályázatot hirdetett, amelyre újrahasznosított tárgyakkal és a témához kapcsolódó rajzokkal lehetett benevezni. A felhívásra 116 gyermekrajz és a 258 db újrahasznosított tárgy érkezett. A legjobbak értékes díjazásban részesültek.

- A JVV NZrt. felajánlásával a kukás autó kipróbálására is lehetőség volt.
- A Fürkész Óvoda „Erdei Óvoda tábor” szervezett Tápiógyörgyén, ahol felfedezték a Tápióság flóráját és faunáját.

2017. szeptember

- Az óvodák részt vettek az **Európai Autómentes** napon, ahol az egészséges életmód kialakítása a mozgás fontosságának kiemelésével, a gépjárművek környezetszennyező hatásainak megismerése volt a cél

A régi épületek (Fürkész-, Gézengúz-, Hétszínvirág-, Kuckó-, Sün Sámuel-, Szivárvány-, Zengő Óvoda) energiatakarékosabbá tétele (fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, épületek hőszigetelése).

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és AMI

Iskolánk az Örökös Ökoiskolai cím birtokában minden évben igyekszik megfelelni ennek a megtiszteltetésnek. Saját lehetőségeink kihasználásával fejlesztjük pedagógiai eszköztárunkat.

Szoros kapcsolatot ápolunk a Sas Központtal, akik előadások megtartásával színesítik munkánkat. Rendszeresen szervezünk nyári táborokat a Központ területén, ahol sok hasznos ismeretet kapnak gyermekeink. Az idei évben Jászberény Városi Önkormányzat Humán Bizottsága támogatta kezdeményezésünket, amely nagyon jól szolgálta a tanulók öko-felkészítését.

Iskolánkban immár két éve folyik a természetismeret tantárgyhoz kötődő nemzetközi tananyag- és módszertani fejlesztő munka, melynek címe:

„Madarak” – kutatás alapú integrált természettudományos oktatási programcsomag kifejlesztése.

A pályázat keretein belül öt országgal közösen a mi irányításunkkal, terveinkkel, ötleteink alapján készül egy a természetismeret tantárgyhoz használható oktatóanyag, amely azt szolgálja, hogy a népszerűségét elvesztő természettudományos tantárgyak újból megfelelő helyre kerüljenek a tanulók körében. Ennek a pályázatnak a keretében valósulnak meg az idei ősszel olyan nemzetközi gyermektáborok, amelyek feladataikkal segítik a program megvalósulását.

Iskolánk továbbra is elkötelezett megvalósítója a szelektív hulladékgyűjtésnek, a tantermek és az udvarunk zöldítése programnak, az országos jeles napok lebonyolításának, a Vásárhelyi emlékünnepek és vetélkedő megszervezésének, az erdei iskolai programok megvalósításának.

Ettől az évtől több természetismereti szakkör is működik, melyeknek fontos feladata az öko-kultúra elsajátítása.

Ismételten szeretnénk részt venni városi és országos öko vetélkedőkön, programokon.

A **JÁI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézményében**, a 2016/2017. tanévben is folytatódott a természettudományos tehetséggondozás (TTG). Ennek tartalma a természettudományos tantárgyak tanításának előtérbe helyezése, ezért iskolánkban a kötelezően előírt tananyagtartalmat jelentősen meghaladó természeti-környezeti neveléssel foglalkozunk, természetesen változatos és új módszerek alkalmazásával. A módszer működtetését nagymértékben elősegíti a Nemzeti Tehetség Program (NTP) – az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt pályázaton immár harmadik éve megnyert összeg. Az érintett évben a program célja az anyagismeret volt, 25 tanuló az „Ifjú anyagkutatók „elnevezésű projektben vett részt. Ebben az évben „Megrázó élmények”: elektromos és mágneses jelenségekkel foglalkoznak tanulóink.

Az iskolában folyó környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése érdekében igen gazdag programok segítségével történik a nevelés-oktatás intézményen belül és kívül is. A folyamatos megújulás, projektötletek kidolgozása érdekében a TTG vezető tanára ebben a tanévben is részt vett olyan továbbképzésen, ahol a téma vezető tanárai és ipari üzemek munkatársai, felsőoktatási intézmények tanárai átadják egymásnak ötleteiket.

A programunk célja:

A Bercsényi Iskola a TTG (Természettudományos Tehetség Gondozás) bevezetésével igyekszik biztosítani, hogy tanulói olyan többlétszemerettel, kompetenciával rendelkezzenek majd, hogy sikeresen tanulhassanak tovább a középiskolák természettudományos szakjain. Tanulóink olyan életpálya felé indulhassanak el, amely jelenleg és hosszú távon is a legjobb elhelyezkedési lehetőséget nyújtja. **A TTG középpontjában a természeti és a környezeti folyamatok, jelenségek, valamint napjaink eseményei állnak. Valamennyit a társadalom szemszögéből mutatja be a természet- és a környezettudományok vizsgálódási módszereinek alkalmazásával. Így fokozatosan kialakulhat a tanulók felelős magatartása a szűkebb és a tágabb természeti környezet iránt. A természeti sajátosságok bemutatásával hozzájárul a nyitott és befogadó magatartás kialakulásához. Mindezzel hozzájárul a felelős és tudatos környezeti magatartáshoz.**

Ennek keretében céljaink, elvárásaink között szerepelnek a következők:

- Keltse fel a tanulók érdeklődését a természeti jelenségek iránt.
- Vezesse be a tanulókat az anyagok tulajdonságainak, a természeti környezet változásainak és kölcsönhatásainak ismeretkörébe.
- Legyenek képesek a természettudományok körébe tartozó különböző problémák felismerésére.
- Sikeresen vegyenek részt tanulmányi versenyeken.

- Hozzanak helyes döntéseket környezetük használatára vonatkozóan, környezet tudatosságuk fejlődjön.
- Becsüljék meg környezetüknek értékeit.
- Fejlessze megfigyelő, emlékező, képzelő és gondolkodási képességeiket.
- Alapozza meg a környezetvédelem iránti igényt.
- Tudatosuljon a diákban hogy a természet megismerése hosszú folyamat, értékeinek megőrzése nehéz feladat.
- A természettudományok területein szerezzenek olyan képességeket, hogy sikeresen tanuljanak tovább a középiskolák természettudományos szakjain.
- Az elmúlt időszakról elmondhatjuk, hogy iskolánk a Jászságban TTG centrummá vált, megteremtve a Lehel Vezér Gimnázium és a Liska Erőszármú SZKI tanulóinak meghatározó forrását!

Programunk főbb tevékenységei:

- Külső helyszínek nagyszámú bevonása a programba: Nemzeti Parkjaink látogatása, az ott tapasztaltak feldolgozása projekt módszerekkel, Kutatók Éjszakája, erdei iskolák szervezése nagy számban.
- Üzemlátogatások, kiállítások, előadások látogatása: Atomki Debrecen Fizikusnapok programjainak látogatása. ELTE Észbontogató kémia előadások, Kutatók éjszakája program a Budapesti Műszaki Egyetemen, Hőerőmű Visonta, Kiskörei vízlépcső, Varázstorony, ELTE észbontogató kémia előadás
- Évente TTG tábor szervezése tanulóink számára: hazánk valamely nemzeti parkjának és környezetének földrajzi, gazdasági kulturális vonatkozásai. Ebben a tanévben tanulóink az Aggteleki Nemzeti Parkba látogattak, ahol a cseppkőképződést figyelték meg. A Miskolci Egyetem Anyagtudományi Tanszékén rendhagyó anyagismereti órákon vettek részt. A fiatal Aluinvent Zrt-nél az alumíniumhab egyedülálló szabadalommal védett felhasználási területeivel ismerkedtek.
- Kiállítás és verseny szervezése: „Játsszunk fizikát!” Nap a jászsági iskolások részére.
- Rendszeresen vesznek részt tanulóink helyi és országos kiírású versenyeken. Pl.:Fizika + verseny szervezését iskolánk vállalta ebben a tanévben is. Vásárhelyi verseny.
- Minden évszakban szervezünk túrákat melynek során a tanulók megismerik a turistajelzéseket, térképhasználatot. Kerékpáros túrákon ismertetjük meg tanulóinkat a mozgás és a természetszeretet örömeivel.
- Helyi Tantervünkbe behelyeztük a lovaglást, ló gondozást. **Örömmel üdvözlöttük tavaly a „Magyar lovas kultúra ismeretterjesztése” projekt keretében az Önkormányzat által szervezett és Győri-Karádi Réka által megvalósított lovaglási lehetőséget.**
- Megújuló energiák használatára nevelünk.
- A Föld napja, vízvédelem, egészségnap, drog prevenció, energiatalok, élvezeti szerek, stb. témakörökben tartott interaktív foglalkozásokat szerveztünk.

- Beneveztünk és részt is vettünk a kézmosási rekordkísérletben, ahol hasznos tudnivalókkal gazdagodtak diákjaink.

- Vöröskeresztes Bázisiskolaként minden évben – így tavaly is – megrendezzük az elsősegélynyújtó ismereteket adó hétvégénket.

- Kivesszük részünket a TeSzedd! országos akció keretén belül a környezettudatosság jegyében Jászberény által szervezett takarítási megmozdulásból is. (Tavaly egy 8. osztály, idén két 6. osztály ment el a programra.)

Iskolánkban a környezettudatos szemlélet alakítása mindennapos feladat, hiszen a természettudományos tantárgyak (fizika, kémia, biológia, földrajz), az osztályfőnöki és a hit- és erkölcstan órák témaköreinek is rendszeres témája. Az udvarunkon a szelektív hulladékgyűjtés is megoldott. Rendezvényeinken igyekszünk újra hasznosítható edényeket használni.

A **JÁI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézményében** az elmúlt egy évben számos olyan tevékenység zajlott, mely a környezettudatos szemléletmód és gondolkodás erősítését szolgálta.

A pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kaptak az alábbi tevékenységek:

1. Az iskolai környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai voltak:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutattuk és gyakoroltattuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoztak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata volt.

3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálták:

- a) a helyi tantervben szereplő **Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia, Földrajz** tantárgyak tananyagai és az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek
 - táplálékláncok
 - erdők, vízpartok, mezők életközössége
 - erdőgazdálkodás, erdővédelem
 - Nemzeti Parkok, Hajta és Zagyva mente élővilága
 - környezetünk védelme /savas eső, ózon, szmog/

b) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások a következők voltak:

- alsó és felső tagozatos tanulók számára egy-egy gyalogos és kerékpártúrát szerveztünk a környékre a környezeti értékek felfedezésére;/ alsó tagozatosak gyalogtúrája az Állatkerthez, felső tagozatosak kerékpártúrája Kerekudvarra/
- a „Föld Napja” alkalmából vetélkedőt szerveztünk az alsós és a felső tagozatos tanulók számára;
- a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában nagyon fontos feladatunk /a telepített konténerekbe egész évben szelektíven gyűjtöttük a hulladékot,/
- iskolánk részt vett a városi Autómentes nap programjain, valamint a Te Szedd programsorozaton 2 osztállyal, akik iskolánk környezetét tisztították meg
- osztályink tanulmányi kirándulások során több alkalommal is megfordultak a Tisza tavi tanösvény programjain
- decemberben megrendezett egészségnapunkon az iskolarendőr bevonásával a helyes városi kerékpáros közlekedéssel ismerkedhettek diákjaink (fontosnak tartottuk szakember bevonásával, mivel nagyon sok diákunk közlekedik nap mint nap kerékpárral az iskolába)

A megvalósított programokkal fontos célunk volt:

- környezettudatosság kialakítása
- környezetvédelem megismertetése
- természet megismerése, megszerettetése
- figyelemfelhívás a természetvédelem fontosságára

A Jászberényi Nagyboldogasszony Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola, Középiskola és Kollégium Székhely Intézmény környezeti nevelési tevékenysége:

Az intézményünk a környezeti nevelési tevékenységét a Pedagógiai Programunkban meghatározottak alapján végzi.

A Környezeti nevelés szinterei:

- tanítási órák,
- túrák, kirándulások,
- évközi és nyári táborozások,
- a környezet-és természetvédelem jelesnapjainak beépítése az osztályok programjába,
- papírgyűjtés tanévenként tavasszal és ősszel,
- minden év márciusában Gyümölcsoftó Boldogasszony ünnepe közelében „Teremtésvédelmi nap” keretében végznek iskolánk tanulói hulladékmentesítést a város különböző pontjain, illetve gondozzák a Fehértói temetőben lévő szerzetes nővérek sírját,
- az „Állatok Világnapja” tiszteletére házi és kisállat bemutató szervezése iskolánk tanulói birtokában lévő állatokból,
- havi rendszerességgel gyalogtúra rendezése a DSE szervezésében.

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

2016 október – 2017 szeptember

Környezetvédelmi nevelés beépítése a pedagógiai munkába (környezetvédelemmel kapcsolatos programokban, projektekben való részvétel)

A Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézet Örökös Ökoiskola és Madárbarát Iskola környezetnevelési programját az iskola Pedagógiai Programja és a Környezetnevelés éves munkaterve határozza meg.

Cél:

Fenntarthatóságra nevelés a környezettudatosság szemlélet alakítására, gyakorlásával a sajátos nevelési igények figyelembevételével. Természeti és épített környezet tapasztalati megismerése, védelme.

Feladatok:

- Hagyományos programok, projektek továbbvitele
- Új programok, projektek, pályázatok bekapcsolása, eredményei
- Együttműködések, hálózati kapcsolatok folyamatos működtetése

Jeles napokhoz kapcsolódó projektek, pályázatok

TAKARÍTÁSI VILÁGNAP

- Országos Hulladékgyűjtési Hét akcióban, pályázatokon való részvétel
- Városi Hulladékgyűjtési akcióban való részvétel

- Hulladékhasznosítás – CETELEM országos pályázaton részvétel (I.díj)

FÖLD NAPJA

- Iskolakert országos pályázaton való részvétel (téli, tavaszi) I.-III. díj; Iskolakert folyamatos működtetése
- Részvétel a KERTEKÉRT A VÁROSBAN országos projekt elindításában, megvalósításában
- FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA pályázat –cím elnyerése (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
- Komposztáljuk együtt országos projektbe való bekapcsolódás (MKNE). Komposztálás ünnepnapja 2017 (Városi Zöld DP)
- Tantermi komposztálás gyakorlatának elindítása

VÍZ VILÁGNAPJA

- Zagyvaparti Ligetes védelme – Zagyva folyó növényzete, állatai projekt – terepgyakorlat

MADARAK, FÁK NAPJA

- Otthon az erdőben projekt folytatása (Fődíj)
- ÓZON ZÖLD DÍJ ARANYÉREM (ÓZON NETW TV)
- Hajta mente – Farnos természetvédelmi terület – terepgyakorlat iskolai
- ÉLETJELEK-NATURA 2000 pályázaton való részvétel
- MADARAK ÉS FÁK ÜNNEPNAPJA A VÁROSI ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTBEN

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

- ORSZÁGOS TERMÉSZETVÉDELMI VERSENY (KIS FÜRKÉSZEK, IFJÚ FÜRKÉSZEK)
- Fenntarthatósági Témahét 3 pályázata
- KI A TANTEREMBŐL NAP – országos pályázatban való részvétel
- Részvétel a Városi Központi Óvoda helyének kialakításában
- NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOR – A környezetvédelem –természetvédelem jegyében

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

- Városi együttműködések folyamatossága (Városüzemeltetési Iroda, Városi Központi Óvoda, Városi Zöld Diáksparlament, Ökoiskolák Országos Hálózata)
- Országos Iskolakert Hálózat tagja vagyunk
- Magyar Környezetnevelési Egyesület (MNKE), Nemzeti Stratégiába bevonás, pályázatok
- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége – terepgyakorlatok, versenyek
- TKTE Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesület –programokba bevonás

ELŐADÁSOK, KONFERENCIÁK

- ÖKO ISKOLÁK ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJÁN ELŐADÁS TARTÁSA
- Iskolakert –Jó gyakorlatok- ORSZÁGOS KONFERENCIÁN MŰHELYMUNKA BEMUTATÁSA
- Iskolakert a tanórákon – ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ – ELŐADÁS TARTÁSA
- Városi Központi Óvoda – Trió Rádió közös rendezvényén ELŐADÁS TARTÁSA

MEGVALÓSULÁSI HELYSZÍNEK, MÓDSZEREK

- Zöld tanórák: pályaorientáció, szakmai előkészítő, életvitel, környezetismeret, természetismeret, rehabilitáció, osztályfőnöki és napközis foglalkozások
- Terepgyakorlatok: iskolakert, Zagyvartói Ligetes, Városi Állat- és Növénykert, Balkonkertészet

TEVÉKENYSÉGEK

- terepgyakorlatok, gyűjtőmunkák, vizsgálatok, kísérletek, előadások, prezentációk, versenyek, pályázatok, kiállítások

PROGRAMOK, PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK – EREDMÉNYEK

1. EURÓPAI HULLADÉKGYŰJTÉSI HÉT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Hagyomány az évi több alkalom, amikor részt veszünk országos és helyi takarítási akciókban. KONYHÁTÓL A KERTIG címmel komposztálás témakörben zajlott az országos program.

A pályázat az MKNE együttműködésével realizálódott. Közben megtanulták a gyerekek a komposztkészítés tantermi módszerét a Városi Zöld Diákszövetség résztvevőivel és a felnőtt segítőkkel, (Trió Tv megörökítette).

CETELEM országos pályázatán a hulladékok újrahasznosítását valósították meg a tanulók. Az 5. osztály első díjat nyert a pályázaton.

2. OTTHON AZ ERDŐBEN –PÁLYÁZAT- PROGRAM

Folytatódik az OTTHON AZ ERDŐBEN projektünk, a Zagyvaparti Ligetes védelméért. Kiegészült a vízpart növényeinek és állatainak megismerésével, kísérletekkel, vizsgálódásokkal. Az ÓZON DÍJ 2016 pályázaton ARANYÉRMET nyert iskolánk. Szerepeltünk az ÓZON NETWORK televízió EGYENLÍTŐ című műsorában, ahol az iskola környezetnevelő munkájáról a városi környezetvédelemmel való kapcsolatáról szoltunk.

3. AZ ISKOLAKERT – PROJEKT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

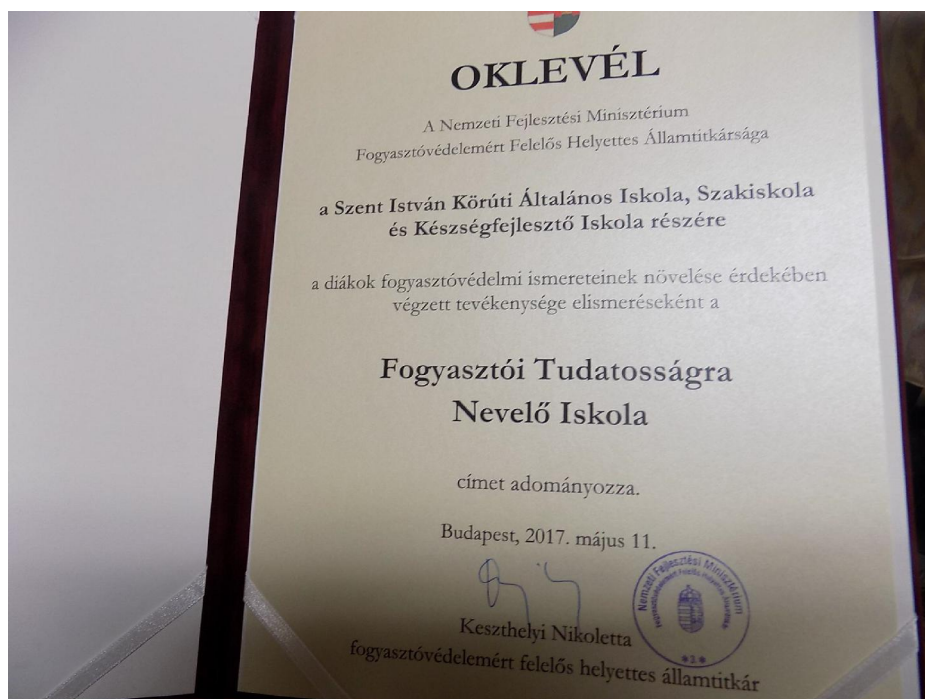
Az Iskolakert Hálózat tagjaként 32 ágyásból álló iskolakertünk működik. Minden osztálynak van ágyása, ahol konyhakerti növényeket termesztünk. Olyan növények vannak az ágyásokban, amelyek felhasználhatók a tanórákon szemléltetésre, vizsgálódásra, fogyasztásra, sőt „eladásra” is. Megtanulják munka közben a tanulók a hazai, saját termesztés fontosságát az egészséges táplálkozás érdekében.

Részt vettünk a VÁROSI KERTEKÉRT pályázat elindításában, megvalósításában. Minden meghirdetett pályázaton sikeresen szerepeltünk.

A téli pályázatunk: „A természet a hó alatt alszik, de mi nem” címmel I. díjat nyertünk. A tavaszi pályázatunk: a Természet tudományos kísérletek a tanórákon címmel III. helyezést ért el. Országos pályázaton 5 évre elnyertük a **FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA** címet. Az oklevelet ünnepélyes keretek között a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Államtitkára adott át iskolánkban.

Az Iskolakert Országos Hálózat által szervezett országos illetve nemzetközi konferenciákon találkozók, - melyet a Földművelésügyi Minisztérium is támogatásáról biztosít – előadás, műhelymunka, kiállítás szerepelt minden alkalommal az iskola részéről. A győztes pályamunkáink szerepelnek az iskolakertek.hu honlapon, illetve nyomtatott példányban is meg fog jelenni a győztes pályázatokkal együtt.

4. A FENNTARTHATÓSÁG TÉMAHÉT programját tanulóink képességeihez igazodva valósítottuk meg. Minden osztály vállalt közös, illetve kiscsoportos vagy egyéni feladatot. Voltak, akik terepi megfigyeléseket végeztek a Zagyva folyó mentén. Udvar, utcát takarítottak, kertet műveltek, Ligettest takarították. Az elvégzett feladatokról rajzok, beszámolók, faliújságok készültek.

3 pályázat született a TUDATOS TÁPLÁLKOZÁS, a CSEPPBEN A TENGER és a SZERESD AZ ÁLLATOKAT témakörben. Oklevelet kaptak a résztvevők.

5. KIS FÜRKÉSZ természetvédelmi és környezetvédelmi projektünk keretében hét csapat vett részt az országos levelező versenyen, mely novembertől tanév végéig tartott. A KIS SÜNIKÉK 96 résztvevő csapatban a 10. helyen, a NAGY SÜNIKÉK 78 résztvevő csoportban a 7. helyezést érték el. Mindkét csapat tagjai vezetői dicséretben részesültek, oklevelet kaptak.

6. ÉLETJEL NATURA 2000 projekt keretében a Hajta-Farmos természetvédelmi területre látogattunk el, a MADÁRVÉDELMI projekt témakörét is érintette ez a terepgyakorlat. A növény- és állatvilág megismerése mellett a madárgyűrűzést figyelhették meg a gyerekek. A látogatásról pályázat is született.

7. KI A TEREMBŐL NAP – PROJEKT – PÁLYÁZAT

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület által meghirdetett pályázat terepi programok megvalósítását segítette. A szabadtéri tevékenységek közül két terepi helyszíne volt a szabadtéri foglalkozásoknak: A Zagyvaparti Ligetes és az iskolai gyakorlókert. Választható játékos feladatokkal, facsemete ültetéssel, növényi részek kísérleteivel, kóstolókkal tettük változatossá a pályázat megvalósulását.

8. NAPKÖZI ERZSÉBET TÁBOR – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Iskolánk a pályázat elnyerése után a környezetnevelési célok megvalósítását segítő programokat dolgozott ki. Olyan tevékenységek valósultak meg, amelyek az iskolai, városi, természeti és épített környezet játékos tapasztalati megismerését szolgálták. Mellette olyan programok is szerepeltek, melyek országos szinten bővítették a természet tapasztalati megismerését, védelmét. (Poroszló, Természettudományi Múzeum Budapest, Városi Állat- és Növénykert, Ligetes, iskolakert)

9. ZÖLD DIÁKPARLAMENTÜNK

Továbbra is összefogja és irányítja a városi Zöld Diákszövetség tevékenységét. Éves munkatervében határozza meg a résztvevők feladatait, közös programját. Országos szinten egyedülálló ez az összefogás, mely az Öko iskolák fenntarthatóságért végzett legfontosabb helyi tennivalóiban is részt vállal (zöld felületek védelme, hulladékcsökkentés – tapasztalatcsere, javaslattétel az Önkormányzat felé). Évindítónak az iskolánkban volt, ahol az ISKOLAKERT – KOMPOSZTÁLÁS projekt megvalósításában dolgoztunk együtt. A zárórendezvény a Szent István Sport Általános Iskola és Gimnáziumban egy madárvilágot bemutató kiállítás keretében valósult meg az évi munka értékelése mellett.

Részletek a javaslatokból:

- Zöld felületek folyamatos gondozása az iskola környezetében
- Hulladékcsökkentés, hulladékgyűjtés –helyi szinten is folyamatosan
- Komposztálás tanulója gyakorlati felhasználásra otthon is

Összegzés:

A jelzett időszakban iskolánkban 12 pályázat született, ebből 6 pályázat volt díjazott. Mintegy 17 féle környezetnevelési program segítette a pedagógiai munkák eredményességét. Helyi, régiós, országos projekteken, pályázatokon, versenyeken, terepgyakorlatokon, zöld tanórákon, kiránduláson, táborban vett részt az iskola MINDEN TANULÓJA. Sok tevékenységben jelen voltak a pedagógusok mellett felnőtt segítők, asszisztensek, mentorok, szülők, támogatók.

Örömteli számunkra, hogy az új tanévben a részesei lehetünk a MAGYAR KÖRNYEZETNEVELÉSI STRATÉGIA kidolgozásának, bővítésének, melynek gyógypedagógiai fejezetét iskolánk gyakorlata segíti a környezetnevelés érdekében.

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium

A környezeti nevelés egy folyamat, melyek során tanulóinkkal megismertetjük környezetünket és megtanítjuk őket arra, hogy tudatosan gondolkozzanak annak fenntarthatóságáról. Célunk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a környezettudatos magatartást, életvitelt, ezzel elősegítve az élő természet fennmaradását. Olyan tájékozott és tevékeny tanulókat szeretnénk nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, érzékenyen viszonyulnak a környezetükhöz, képességeiknek és lehetőségeiknek birtokában közvetlenül bekapcsolódnak a természet értékeinek megőrzésébe, védelmébe, alakításába. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy tanulóink életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

Iskolánk Örökös Ökoiskolai címmel büszkélkedhet. A hatékony munka érdekében Ökocsoportot működtetünk, amelynek tagjait a munkaközösségek delegálták. Olyan elhivatott pedagógusok, akik mozgósítani tudják diákjaikat a programokba való bekapcsolódásra. Törekszünk arra, hogy a hagyományos programjainkon túl új projekteket is megvalósítsunk.

A környezeti nevelés több módon és szintéren valósul meg:

- Iskolánk arculata is tükrözi környezettudatos szemléletmódunkat. Az osztályok zöld sarkokat alakítottak ki, a „virágos osztály” cím elnyerése érdekében növényekkel díszítették tantermüket, melyeket egész évben gondoztak.
- A beosztás szerint föltöltötték a madáretetőket és folyamatosan pótolták azok tartalmát.
- A tisztasági verseny meghirdetése és az „energiakommandó” látogatásai arra ösztönözte diákjainkat, hogy közvetlen környezetükre igényesek legyenek és takarékoskodjanak az energiával. A hulladékokat szelektíven gyűjtöttük.
- Törekedtünk arra, hogy az udvarunk rendezett legyen, ezért a Föld Napján az udvaron elhelyezett virágládákat az osztályok beültették és a tanév folyamán ápolták. Az előkertünk mellett egy tujasor kapott helyet és füvesítés is történt.
- Idén másodszorra csatlakoztunk a 2017. április 24-28. között az országosan meghirdetett Fenntarthatósági Témahét. Iskolánk tanulói is bekapcsolódtak a meghirdetett versenyekbe.
- A „Happy víz” célja az ivóvízfogyasztás népszerűsítése. A hét folyamán flashmob, 3D plakát és infografika készítő verseny, váltóversenyek és vízbár színesítették a programokat. A tanóra kezdett vízcsobogás hangja jelezte.
- Hagyományos rendezvényünk az iskolai Egészségnap. Ennek keretében a gyerekek szakemberek előadásait hallgathatták meg és ízletes, egészséges ételeket kóstolhattak.

- A Takarítási Világnap alkalmából megtisztítottuk iskolánk környékét és udvarát a hulladékoktól. Ezt a tevékenységet a tanév során többször végezzük.
- A zöld jeles napokhoz (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja) kapcsolódóan
 - hirdettük meg háromfordulós, levelezős versenyünket, melyre idén is számos csapat jelentkezett.
 - Aktualizáltuk a folyosói, a tantermi ökofalakat és iskolarádiós műsorral emlékeztünk meg a világnapok fontosságáról.
- Lehetőséget biztosítottunk felsős tanulónk számára, hogy egy adott környezetvédelmi témát körbejárva, kiselőadást tartsanak társaik számára, melyek közül a legérdekesebbeket könyvvel jutalmaztuk.
- A Zöld Diáktanárszövetség második ülésének megszervezését és lebonyolítását iskolánk vállalta fel. Borsányi Attila madárfotó kiállításának megnyitója után felsős diákjaink mutatták be ökoiskolai tevékenységünket..
- Csatlakoztunk a város által szervezett „Te szedd!” hulladékgyűjtési programhoz, ahol osztályaink több zsák szemetet gyűjtöttek össze a kijelölt területről.
- Minden évben megvásároljuk az éves bérletet a Jászberényi Állat- és Növénykertbe. Ennek köszönhetően osztályaink tömbösített órákon és tanórán kívül is gyakran ellátogattak az Állatkertbe, továbbá az Állatok Világnapját is itt ünnepelték 3-4. osztályos tanulók.
- A pedagógiai programunk lehetővé teszi a 3-4. és 6-7. évfolyamos diákok részére az erdei iskolai programot. Több osztályunk és élt ezzel a lehetőséggel.
- A nyári szünidőben Ökotábort szerveztünk Gyomaendrődre, ahol tanulóink megismerkedhettek a Kőrösök élővilágával.
- Idén másodszorra csatlakoztunk a Világ Legnagyobb Tanórája globális projekthez és a kinn az osztály elnevezésű országos kezdeményezéshez.
- Az érdeklődőknek – szervezett tanulmányút keretén belül – lehetőségünk volt ellátogatni a Hortobágyra, ahol megfigyelhették a darvak vonulását.
- Az elmúlt tanévben kétszer hirdettünk papírgyűjtést, amiben a tanulók és szüleik is aktívan részt vettek.

Lehel Vezér Gimnázium

A Lehel Vezér Gimnázium mindig is komoly hangsúlyt fektetett a környezetvédelemre, meglévő épített és természetes környezetünk ápolására, a következő generációnak történő átadására. Érvényesnek tartjuk azt az indián közmondást, amely legszebben fejezi ki ezt a fajta törekvést: "A földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön".

- Ennek megfelelően már a bejövő nyolc évfolyamos osztályokban Természetismeret tantárgyat oktatunk Pedagógiai Programunknak megfelelően. A gyerekek terepmunkában vesznek részt, ahol megismerik szűkebb pátriájuk flóráját és faunáját. Ezt erősítik a tanulmányi kirándulások is. Jászberény Város Városüzemeltetési Bizottságának támogatásával egy osztályunk eljutott tavaly október végén egy tanulmányi út keretében a Zagyva forrásához. Egy másik pedig e hónap végén teszi meg ugyanezt a kirándulást pályázati források igénybe vételével.
- Iskolánk tanulói részt vesznek az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióiban minden évben.
- Minden ősszel saját kezdeményezésre Egészségnapot rendeznek a kollégák, amelynek része a természetvédelemmel kapcsolatos projektmunkák elkészítése, bemutatása a Samsung Smart School terem lehetőségeit kihasználva. Egy vetélkedő is színesítette a programot.
- Érintőlegesen idetartozik a gimnázium diákönkormányzata által szervezett kerékpáros rendezvény, amely a „Látványos gördület” címet viselte, s amely nagy sikerrel lett lebonyolítva.
- Papírgyűjtési akcióra került sor az elmúlt évben.
- Németországi testvériskolánk csoportja érkezett. A program része volt egy, a témához kapcsolódó projektmunka is.
- A legnagyobb önálló kezdeményezésünk a Természetvédelmi diákszimpozium. Az alábbiakban foglalom össze:
A Lehel Vezér Gimnáziumban 19. alkalommal rendeztük meg a Természet Diákszimpoziumot. Ez egy kétnapos konferencia. Az első napon a diákok tartottak prezentációkat 5-8 percben. A témákat általában a környezet-, természetvédelem, biológia, kémia, fizika és földrajz tárgyköréből választották. Az előadásokban - részben - saját kutatásaikat fejtették ki a tanulók. Egy négytagú zsűri értékelte az előadók munkáját: Kis Viktor biológus, Kovács Norbert, a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás munkatársa, Vidra Tamás, a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársa, és Juhász Tibor a jászberényi Sasközpont vezetője. A közönség ezek után kérdéseket tett fel a témával kapcsolatban. A második nap terepmunkával telt.

A zsűritagok a díjazással nem rangsort állítanak, hanem kiemelik a legjobb előadót, legérdekesebb témát, legjobb terepi munkát. Minden résztvevő diák részesült tárgyjutalomban, hiszen az emléklapon és matricán kívül, egy-egy bögrét is hazavihettek. A tanulók a régió különböző iskoláiból jöttek.

